

SLOVENSKI ŠTAJERC

Iz naroda za narod!

«Slovenski Štajerc» izhaja vsak drugi četrtek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Naročnina za celo leto 2 K. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati naprej. — Cena oznanil je za eno stran 32 K, za $\frac{1}{2}$ strani 16 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{8}$ strani 4 K, $\frac{1}{16}$ strani 2 K, $\frac{1}{32}$ strani 1 K. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserterate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Kranju (Kranjsko). — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje poslati do ponedeljka pred izdajo dotične številke.

Št. 8.

V Kranju, dne 13. novembra 1904.

I. letnik.

Kje je naš narodni ponos?

(Konec)

Drugo, česar so se naši nasprotniki oprijeli, je bilo gospodarsko polje, osobito denarne zadeve in kupčija. Ker so Nemci imeli v oblasti šolo, so usposobili svoje sinove za vse panoge ter s tem zvezali našemu narodu roke. Najprvo so z denarjem omrežili naše ljudstvo, da je bilo popolno odvisno od svojega najhujšega sovražnika. Narod, ki je pa odvisen v gospodarskem oziru, se ne more dvigati. Namesto, da bi bili oholi naši sovražniki hvaležni, da smo jim s svojimi krvavimi žulji kopičili bogastvo na bogastvo, sebi pa s tem spletali bič, s katerim so nas neusmiljeno in do krvi bili, so se nam rogali in zasramovali naš rod. Ni se torej čuditi, da je narod slovenski izgubil vso samozavest, da se je Slovenec sramoval svoje narodnosti in se je tudi še danes pogosto sramuje. Ako pridejo naši ljudje med Nemce in Lahe ter tam prežive kako leto ali vsaj nekaj mesecev, se zbog svoje nadarjenosti precej nauče tujega jezika. To ni ravno napačno, ampak celo koristno. Z obžalovanjem pa opazimo, da domu prišedši lomijo tuj jezik, ker menijo, da so kaj več vredni, ako zaničujejo s takim postopanjem svoj narod. To se godi tudi v krajih, kjer je velika industrija, katera je žali bog skoro izključno v rokah naših nasprotnikov. Nemški živelj je že tako okužil naš jezik, da je skoro vsaka beseda spačena z nemško primesjo in to v toliki meri, da je težko umeti tako popačeni jezik. Da se bode naš narod popolno

osvobodil, treba mu dvojnega osvobojenja, in sicer na gospodarskem polju in vzbujenja samozvesti. Na gospodarskem polju imamo že precejšnje uspehe zabeležiti. Koliko naših ljudi so že rešili dobro zasnovani denarni zavodi, katerih koristni vpliv se bode kazal v vedno večji meri, čim bodo imeli trdnejšo podlago.

Ali samozvesti nam pa še manjka na vseh koncih in krajih. Našemu ljudstvu je treba vcepiti, da nismo narod hlapcev in dekel, ampak narod, ki je Nemcem dajal tako slavne može, kakršnih oni sploh ne premorejo. Treba jim je dokazati, da smo se kljub vsemu zatiranju nenasičnih pritepencev, ki so prišli s praznimi želodci v našo lepo deželo, ne samo vzdržali, ampak celo tako napredovali, da jih v mnogem nadkrijujemo, dasi so oni imeli vse predpogoje, da bi nas bili daleč prekosili, ko bi imeli toliko zmožnosti, kakor jih imamo Slovenci. Ali nismo opravičeni z velikim ponosom zreti na svoj rod in s ponosom trditi, da bi Nemci že davno umrli gladi, ko bi jih Slovenec ne bil nasitil s svojimi žulji. Stebri tiste toliko hvaljene nemške učenosti so bili po veliki večini duševni velikani, po katerih žilah je tekla čvrsta slovenska kri. In take narodnosti naj bi se sramovali? Ne, tega ne smemo nikdar in nikoli storiti. Naš narodni ponos bodi svetla zvezda na poti, ki smo si jo začrtali.

Kakor hitro smo Slovenci začeli nekoliko ponosneje dvigati svoje glave, je nastal v nasprotnem taboru strah in trepet. To nam dokazuje, da se pač lepo sliši ona bajka o slovanski pohlevnosti in ponižnosti, a pohlevnost in poniž-

Slovenci! Zahtevajte v vseh gostilnah „Slovenskega Štajerca“!

Takih gostiln, kjer „Slovenskega Štajerca“ ni na razpolago, se ogibajte!

nost, ti sicer lepi čednosti, bi bili našemu narodu v pogin. Naši odpadniki in izdajalci, ki so prodali svojo mater, nas sicer grde pred svetom na vse načine, kakor bi bili najhujši divjaki, dà, celo ljudožrci, n. pr. sodniki in sodni izvedenci, ki so svinjske kosti spoznali za kosti hčerke slabomnega Bratuša, a poštenjaki drugih narodov sodijo zelo spoštljivo o nas.

Ta dejstva naš uče, da smemo z vso pravico biti ponosni na svoj rod. Budimo pri naših ljudeh narodno zavest, ker le s tem si bomo priborili mesto, kakršno nam gre med izobraženim svetom. Visoko smo se povzpeli kljub vsem zaviram, a še vedno višje in višje hočemo, zatoorej:

„Naprej zastava Slave!“

Rusko-japonska vojna.

V Mandžuriji vlada na celi fronti mir, samo posamezni oddelki obstreljujejo drug drugega, ne da bi si mogli povzročiti kakšno posebno škodo. Rusi kakor Japonci delajo velikanske priprave za prihodnjo bitko. ki bo, kakor se splošno misli, odločilna.

Port Artur

še ni pal, dasiravno je 3. november že daleč za nami. Mikado je jako žalostno obhajal svoj rojstni dan, ker je dobil za vezilo mesto Port Arturja cele japonske polke mrličev. Po poročilih iz Londona so bili boji pred Port Arturjem v času od 29. oktobra do 3. novembra ljutejši, kakor vsi prejšnji. Zlasti 3. t. m. je bil boj tako ljut, da je kri tekla kar v polokih. Pri naskoku na utrdbo Ičan so bili uničeni celi japonski bataljoni in vsi napadi na utrdbo Erlungšan in druge glavne utrdbe, so bili odbiti.

O baltiskem brodovju

smo v zadnji številki poročali, da je imelo mal spopad z angleškimi ribiškimi parniki. Angleški in nemški listi so bili zagnali velikanski krik, češ, da so Rusi barbari, pirati i. t. d. Sedaj morajo vsi ti kričači priznati, da so Rusi popolnoma pravilno postopali. «Novoja Vremja» poroča glede tega dogodka sledeče: Ko je rusko brodovje plulo mimo Skagena, je bilo obveščeno, da se nahajajo v nekem norveškem fjordu štiri tuje torpedovke neznane narodnosti. Brodovje je plulo ločeno, in sicer je bila poleg oklopnice «Borodino», «Orel» in «Aleksander III.» najzadnja oklopnica «Knjaz Suvorov». Dne 21. oktobra ob 8. uri je poslala transportna ladja «Kamčatka» brezzični brzjav, da jo zasledujejo torpedovke. Med pogovorom med admiralsko ladjo in «Kamčatko» so torpedovke skušale kaj natančnejšega poizvedeti o ruskem brodovju. Brzjavile so v ruskem jeziku: Kje je brodovje? Kje je «Knjaz Suvorov». Podpis: «Kamčatka».

To se je zdelo Rusom sumljivo in so vprašali po imenu oficirja, ki je brzjavil. Odgovora ni bilo. Nato je admiralska ladja nadaljevala pogovor s pravo «Kamčatko». Ob 12. uri 55 minut smo opazili dve brzoplujoče ladji, kateri smo s pomočjo reflektorjev takoj spoznali kot torpedovki. Istočasno se je opazilo, da sta si torpedovki dajali signale, kakor bi hotele izvršiti napad. Oklopnica «Suvorov» je prva jela streljati in nato druge. Ko so Rusi opazili ribiške ladje, so takoj prenehale streljati, dasi so se ribiči vedli zelo sumljivo.

Dopisi.

Iz Ptuja. Gospod urednik! Poročati Vam moram, da je zadnji dopis gospoda Gšpusiusa v Vašem cenjenem listu, s katerem se je razkrila čisto navadna kur... v nekem zavodu, popolnoma zmedel možgane našim nemčurjem. Veste, gospod urednik, meni so se ti siromaki smilili in sem na tihem, reči moram, preklinjal šmentnega Gšpusiusa. Seveda je k temu opravičenemu zmedenju možgan nemalo pripomogel dopis v sobotni številki «Slov. Naroda» z dne 30. oktobra, kjer je neznani mi dopisnik obelodanil hironsko veselje našega fletnega Ornika nad svojim haremom, katero veselje je on izrazil v krogu svojih znancev in prijateljev. Kaj je harem, to Vam, gospod urednik, ni treba posebej pojasniti. Mislite si pač kak turški harem. To Vam je bilo stikanje in sikanje v nemčurškem brlogu. Letali so od hrama do hrama, da bi izvohali dopisnike, konečno so se obrnili na okrožno sodnijo v Mariboru, katera je v znani dobrosrčnosti napram nemčurški zalegi dovolila radi člankov iz Ptuja, izišlih v «Slov. Narodu» in «Slov. Štajercu» hišno preiskavo pri gosp. dr. Antonu Brumenu, ker je ta svojat trdila nasproti sodnijski oblasti, da je g. dr. Brumen inspirator ali celo dopisnik teh člankov. — Gadje, le pustite iskati in stikati po tujih hramih, to vam bodé šmentano malo hasnilo. — Gospod urednik! povedati vam moram, da je v ptujskem nemčurškem taboru mnogo gnjilega in nekega lepega dne bode grozozensko zasmrdelo. Capisco Tax II. recte Eberhartinger. Bodite mi zdravi! Vaš Anti-Gšpusius.

Iz ptujske okolice. (Ponižna premišljevanja ptujske ovčice.) Ne zamerite, gospod Fichtenau, slavni ptujski doktor prusovskega pokolenja, zdravi mi bodite! Kako se vam godi? Dobro, dobro, jelite? Kako pa je kaj z vašim poštenjem? Dobro, kaj? Seve, seve, kako bi moglo drugače biti. Saj o vas ne ve nihče povedati nič slabega. Pravijo sicer jeziki, koliko denarja ste izdali zoper Slovence pri raznih volitvah, pa to menda ne bo res. Pravijo tudi, da niste vedno pošteno delali in ravnali, pa to menda tudi ne bo res. Glejte, gospod Fichtenau, ljudje so vas preklinjali. Na lastna kosmata ušesa sem slišala. Menda po krivem, ker kdo bi preklinjal takega poštenjaka? Pravijo, da je imel nek Fichtenau lov v najemu. Tisti gospod Fichtenau je imel mnogo zajcev v svojem kraljestvu. Ni jim dajal jesti, zajci pa so bili pametni, čeravno imajo dolga ušesa in poiskali so si hrane sami. Kdo jim je vraga povedal, da je mlado drevje slovenskih kmetov tako

dobra jed? Menda ne vi? No, naj bo. Zvedeli so, to je res, hodili so radi objedat. Tega niste krivi vi, ali nekdo je kriv, da se ni poravnala tista škoda. Saj veste, gospod Fichtenau, koliko škode je bilo vsako leto zavoljo divjačine! No, vi sicer tega mogoče ne veste, ker se ne brigate za žulje in bolečine slovenskega kmeta. Samo naši kmetje vedo, kaj je škoda, ker kmetje trpijo.

Kako pa ste ravnali vi z našimi ljudmi? Mogoče se ne spominjate več. Ali vas smemo še opozoriti na kak slučaj, ko niste pošteno ravnali z našimi ljudmi? Oprostite, da dregamo v vašo staro pamet. Dolgo je že od leta devetdesetega. Tistikrat je prišel nad vas mož iz Spuhelj pri Pljuju s pritožbo zavoljo »požrešnih« zajcev, ki so mu pokončali mnogo mladih drevesc. Mož pravi, da ste mu obljubili drugih drevesc, tožiti toraj ne bo treba hoditi. Kmet se je potolažil in prišel spomladi zopet k vam po obljubljena drevesca. Ali se še spominjate? Ali ste mu dali drevesca, gospod dr. Fichtenau? Dali ste siromaku samo dobro besedo, da že nimate ničesar doma, ker ste poslali vse mlado drevje v Haloze. Rekli ste mu, naj še počaka do jeseni, ko boste imeli nova drevesca. Ali je res ali ni res? Saj se spominjate, jelite, gospod Fichtenau? A glej! Prišel vam je mož v jeseni zopet. Kaj se je zgodilo? Vi, gospod dr. Fichtenau, ste zakričali nad kmetom: »Idi me tožiti, če veš kam!« Ali je to res? Ako je res, potem ni bilo lepo, ni bilo pošteno. Če so nemški gospodje res tako pošteni, zakaj se morajo slišati tako žalostne pesmi o vašem poštenju? Ali ni to tista pesem, ki jo poje župan Ornik?

Poprej ste tolažili kmeta samo z besedo, dokler bi si bil kmet lahko po drugi poti pomagal do svojega drevja, nazadnje pa ste ga nagnali. Mi vam ne pravimo, da je to goljufija, Bog ne daj. Toda, ako vam nekdo dokaže, da je to goljufija, bomo pa vsi radi verjeli. Vam to ne bo škodilo, naj si mislimo o vas kakoli, saj se vam dobro godi. Bodite zdravi! Nič ne zamerite kmetu in meni, pohlevni pljujski ovčici. Ne zamerite!

Iz Soštanja. (Nemčurska hvaležnost.) Pred kakimi 15 leti je prišel v Soštanj neki gosp. France Pečnik, rojen ob bregovih bistre Savinje — toraj pristen Slovenec. Mož je bil vesten in delaven ter si prihranil kot natakhar in pozneje kot restavrater na večjih restavracijah večjo svoto denarja. Njegov svak Lipe Gande — grozen hajlovec — povabil je možička v Soštanj, misleč, da bode Pečnik s svojimi prisluzenimi ti-očaki nemčurstvu pomagal do vrhunca. Pečnik je bil pametna glavica ter skrval povsod svojo narodno barvo, tako da se je celo pri njem vršila leta 1892 velika pevška slavnost.

Ko je pa vdarila z višine nemčurska strela v brata Franca in Hansa Woschnagga — bivša sokola — padla je iskrica tudi na Pečnikovega Franceljna, in začelo se mu je mešati po glavi. Pritisk na eni strani od Woschnagga, na drugi strani od peka Lipeta, trgovca Dolfeka in Peparla ter dr. Hansa je bil neznosen, in France je postal Petschnigg — isti nemčur, kakor jih najdemo na spodnjem Štajerju skoraj v vsaki vasi. Mislil si je, gospodje, ki so delali konkurze, imajo nekaj cvenka, gotovo me bodo podpirali, kar sta mu sladkoustni dr. Lichtenegger in prebarvani Hans Woschnagg zvesto obljubila.

Pa opekeli se je smrtno. Nekaj let je bil prekrščen Francelj še ugledna oseba; zahajali so k njemu odlični gospodje Woschnaggi, od katerih »pet klafter« daleč diši duh od smrdečih kož in čresla, mesar »z goljufivo vago« Viktorček, konkurzler Dolfek, kramar Peperl i.t.d. Pa tem gospodkom je menda pošel denar in Petschnigg je imel le še nekaj nemčurskih barab v svojem »nemškem hotelu«. In tudi ti so izginili. Ušla mu je žena in zapeljani Petschniggov Francelj je postal samotar. Nemškutarski hotel »Krone« je bil vedno prazen in vsled tega je prišlo 22. oktobra t. l. do poloma.

Mož, ki je prinesel med to nemčursko zapeljivo družal suhih 27.560 gld., reci: sedemindvajsettisočpetstošestdeset goldinarjev, postal je berač. Za vse zasluge, katere si je stekel za nemčurstvo v Soštanju, je dobil od prokletih zapeljencev kot plačilo: »beraško palico«. Tisti gospodje izdajalci, kateri so mu obetali v nemčurstvu zlate gradove, ki so ga preslepili, da je postal Efijalt — iz lajica naroda, plačali so mu njegov hotel kaj mastno. Čujte in strmite! Kar je Petschnigg s 55.120 kronami sezidal, vzeli so mu ravno isti, ki so ga prevarali in prekrstili, za 21.040 K, reci: enaindvajsettisočštirideset kron, katere pa ne dobi on, temveč samo eden upnik; cela vrsta drugih upnikov pa sa obriše z našim Franceljnomo vred, med katerim se nahaja tudi »Südmarka« s 5000 kronami. Tako se plačuje nemčurska hvaležnost. Ko bi bil ostal Petschnik — Pečnik, bil bi še vedno gospod in ne bi mu bilo treba iti s trebuhom za kruhom.

Nemčurji soštanjski! Vzemite si tega možiceljna v izgled! Kar si je prisluzil in prihranil s krvavimi žulji, oropali so mu tisti, ki nosijo na jeziku: »Deutschland über Alles.« Kdor noče poznati samega sebe, podlaga je tujčevi peti. In kdo je v Soštanju tujec? To so tiste poturice, ki zatajijo svoj mili slovenski materni jezik, ki pljuvajo svoji lastni materi v obraz s tem, kersovražijo vse, kar je slovensko, pošteno in pravično, to so tisti roparji, ki vam kradejo čast, ugled, iz žepa denar in vas izsesajo do golih kosti. Obžalujemo vse tiste, ki so se dali od podlih nemčurskih barab zapeljati, ker čaka vsakega ista usoda, ki je zadela Pečnikovega Franceljna. Upamo trdno, da se zapeljanim kmalu odpro oči, da bodo videli, kaj je prav in kaj ni prav in — pogubno. Ste nas razumeli, gospodje Korlek, Peparl, Lojzek, Gustl in pa tisti Ponkovljan!

Iz Ribnice na Pohorju. Žalostno je bilo videti slabega izida pri zadnjih deželnozborskih volitvah, najžalostnejše je pa bilo to, da je dozdej narodni župan g. Lipe Streicher s svojimi hlapci glasoval za nasprotnega kandidata Štigerja. Ako se pomisli, da je bil ta mož nekaj prvi predsednik »Bralnega društva« in v prejšnjih časih voditelj ribniških Slovencev, se nam zdi to njegovo dejstvo skoro neverjetno. — Gospod Streicher, kdo vas je pa volil za župana, ali ribniški slovenski kmetje, ali morda tisti »gšajt« marnberski nemčurski purgarji? Se še spominjate sladkih besed »bindišer trotel«, s katerim vas je nahrulil nesramni Schober iz Marenberga? In s tako nemškutarsko pakažo hočete vi zdaj zlesti v en koš? Ali vas ne obdaja sramota? Glejte, da se skesate in da izbrišete ta madež pri prvi priliki, drugače vas sploh nobeden slovenski narodnjak ne pogleda več. — Razumete?

Iz Činžata nad Mariborom. (Nemčurske zvižaje in laži.) Za deželnozborske volitve je deloval že čeli čas pred in med volitvijo celi nemčurski aparat z vsemi mogočimi lažmi in častikrajo čez slovenske rodoljube in tako pripravljaj pot prusaškemu kramarju v deželni zbor. In zdaj po končanih volitvah si hočejo naši «Nemci» oprati svoje umazane roke z novimi lažmi in natolcevanjem ter obesiti vse krivice, ki so jih nemčurji prizadjali Slovincem, slovenskim rodoljubom na hrbet. V svoji židovski «Marpurgarci» skušajo s prav debelimi lažmi «dokazati», da so le slovenski rodoljubi delali pri volitvi nepostavnosti in da se je godila krivica le Nemcem, češ, da komisija več Nemcev ni pustila k volitvi, Slovenci pa so bili nepostavno k volitvi prignani in da je dobil vsak, ki je volil Slovence četrt vina i. t. d. Če je kak slovenski gospodar svojemu klapcu kupil kupico vina, to je bilo vse; vse drugo pa, kar kvasijo nemčurji v «Marpurgarci» o volitvah v Činžatu, je debela laž in obrekovanje, kakršno je lastno le našim poživljenim nemčurjem.

Koliko vina pa sta morala plačati gospod Krajnc in Kozman svojim kamnolomcem, da so šli volit prav svojega nasprotnika Štiggerja, ki je edino od slovenskih delavcev in kmetov obogatel, tega nam pa «pravicoljubna Marpurgarca» ne pove.

Resnica je bila tudi, da je volilna komisija odrekla volilno pravico vsakemu, ki ni prinesel legitimacije, kakor to postava izrecno zapoveduje. In taki so nekateri seveda pripadali Nemcem. In to so zadnjič našim slovenskim komisarjem zapisali za velik smrten greh. Kako so nemčurji sleparili, kaže tudi to, da je volilna komisija zasačila volilca, ki je imel dve volilni pravici, namreč za občino Selnico in Činžat, za vsako po eno. Isti je sam povedal, da je volil preje že v Selnici, a zdaj pa da mora še tukaj. In tega ptička nam je poslal «pravicoljubni» gospod Krajnc, «Steinliferant», kateri ima na svojem posestvu ljudi od vseh vetrov in med temi več takih, ki imajo v več občinah po kako prazno torbo shranjeno, češ, da so tam doma; in na tak način preslepijo občinsko predstojništvo, da jim prizna volilno pravico v občini.

Koliko so nam poslali naši «pravicoljubni» nasprotniki takih dvo- in trovolilcev na volišče, to bi menda najbolj vedel sam Lucifer, ki je naše Nemce z vsemi zvižaji in lažmi obdaril.

Nazadnje «Marpurgarca» z dne 6. oktobra t. l. tudi ne pove, kako so naši Štiggerjanci v Činžatu prignali svoje delavce na volišče, kakor ovne v mesnico ter jim glasovnice sami napisali ali pa jim strogo na prste gledali, da ni mogel kateri zapisati drugega, ko Štiggerja.

Da so vsi nemški podjetniki tako zlorabljali voljo svojih delavcev, je samoobsebi umevno. Zato se ni čuditi, da so v mariborskem okraju zmagali «giftnokrotavci» s pomočjo vsakojakih lumparij, ki se jih poslužujejo le nemčurske barabe. In taki naj se drznejo komu predbacivati kaka sleparstva, ki sami do vratu tičijo v gnoju. Naj toraj poprej spravijo gnoj izpred svojega praga, potem naj šele pridejo iskat pezdir v očesu slovenskega rodoljuba, če bodo kaj rašili.

Gospodu «Steinliferantu» Krajncu pa bi svetovali, da bi se nekoliko bolj pobrigal za svoje razpadlo gospo-

darstvo, mesto da našemu občinskemu zastopu z lažmi in obrekovanjem krade čast, menda v zahvalo, da mora naš občinski urad vedno imeti sitnosti s plačilnimi nalogi ter dati gospoda Krajncu vsaki mesec «samo» enkrat pred cerkvijo oznaniti. «Heil!» Sicer pa se nahajajo med druhaljo naše «nemške inteligence» tudi ljudje, ki se imajo le preveliki popustljivosti in milosti slovenskih rodoljubov zahvaliti, da niso prišli že davno pod ključ in da niso dobili «maršruta» iz občine. Ako bi naši «giftnokrotavci» ne bili zadovoljni s tem dopisom, potem naj se le pritožijo v «Marpurgarci», mi jim bomo že dali «zadoščenja», vsaj gradiiva imamo še dovolj.

Iz Šentjurja v Slovenskih goricah. Zloglasna kuga, ki se ji pravi «nemškutarija», se razširja z vso ošabnostjo tudi po naši župniji. Najbolj jo pospešuje naš «poštenjakovič», trgovec in poštar Hanzl Pavalec in njegova milostiva, ki pa jo naše ljudstvo časti z značilnim imenom «kamela». Pri Pavalecu je najhujša agentura za ptujskega ponemčevalnega «Štajerca», ki ga tu berejo le moralne in materijalne propalice. In Pavalečev Hans — to je Vam imenitno človeče! Šolal se je nekaj časa tudi v Mariboru, a s takim vspehom, da se mu zaradi njegove nemščine smejijo celo Štandekerjevi biki! Človek bi počil od smeha, kadar sliši pogovarjati se «kamelo» s Hanzom! Vsaka druga beseda je napačna in vendar se v strojalni pogovarjati le nemško. — «Unter Straffe Ferbotener Weg» je bila tablica na njegovi njivi. Slovenski prebivalci, spomnite se, kako brez usmiljenja toži Pavalec vsakega dolžnika za najmanjšo svoto, in njegov oproda nemški adjunkt pri lenartski sodnji dr. Resteck nad vsakim zagrmí: Plačaj! Vzdrnite se! Pri zadnjih občinskih volitvah se je Hanselnu sanjalo, da bo župan, a še v odbor ga ni bilo. Z odpadniki proč! Sicer pa posvetimo nemškutarskemu Pavalecu še večkrat. Šentjurčani, pa rabite pamet in ne podpirajte svojih narodnih sovražnikov! — Aufviks!

Iz Kamenščaka pri Ljutomeru. Po odhodu sodarja «Morda» iz Ljutomera je prišel na njegovo mesto neki novi sodar po imenu «Johann Lopornik», kateri se je začetkoma stulil za narodnjaka. Imel je mnogo posla ali zadnje volitve v 4. kuriji so mu pamet zmešale in prepričanje ugonobile. Ta mož je bil celo tako zmeden, da ni znal, kdo je pri njem naročil sode, ali č. g. dekan ali mizar Velnar, ker sta oba po sode k njemu poslala in njima jih ni napravil, čeravno sta mu že pol leta prej naročila in plačala — toliko posla je imel z volitvijo. Pri neki priliki je vprašal naš vrli in delavni zdravnik dr. Chloupek, koga je pri volitvi volil in to ga je tako razjezilo, da je šel radi razžaljenja časti našega dobrega zdravnika tožit, a je pri obravnavi prav pošteno pogorel in z dolgim in debelim nosom domu pobrisal. Ta je pač hotel drugim neprilike napravljati in je v svoji bedastoči okoli kvasil, da so priče krivo prisegle in se bo ta «Johann» moral v kratkem zagovarjati pred c. kr. sodiščem. Taki tički, ki v svoji predrznosti hočejo grditi čast drugim ljudem, niso vredni, da bi tistim smeli prah brisati s čevljev. Taki mož pa se še upa v hiši slovenske posojilnice stanovati in celo tupaťam v slovensko družbo zabajati. Proč s tako propalo izdajico!

Kamenska žaba.

Iz Babinec pri Ljutomeru. Zadnje volitve v 4. kurijo so narodne kroge v našem okraju presenetile, posebno občina Norsinci, ki je tik Ljutomera in od katere bi se pričakovalo, da bi tukaj ostala narodna zavest na svojem mestu in vendar se je oddalo 25 glasov za propadlega nemškutarskega kandidata Vračkota iz Orehovca. Letal in okoli lazil ter kmetom prigovarjal in vsemogoče obljuboval, posebno šibje, je znani Hanzek Semlitsch (!), beri Zemlič, podomače «pinč» ali «lotmerški trompetar».

Dragi «Hanzek», pazi, da se tistih 25 prisleparjenih glasov na tebi ne maščuje in da ti s tem obljubljenim šibjem ne dobiš svojih zasluženih 25 na oni del telesa, kjer te je dobra slovenska mati večkrat kot majhnega fanta popečkala.

Dragi Hanzek, saj se poznamo po knofih, kako laziš in se hliniš okoli lotmerških nemškutarjev, ker bi bil rajši gospod nego kmet. Zdaj pa nisi ne eno ne drugo, ampak polovičar v vseh rečeh v pravem pomenu. Sram te bodi! Drugi njegov zvesti sotrudnik je bil krčmar izdajica matere Slovenije Serec, kateri je tudi kmetom prigovarjal in laške z imenom Vračko izpolnjeval. In ti misliš, ljubi «Jožek», da bomo mi kmetje take podpirali in misliš, da bodo tudi narodni Ljutomerzanci tvojo krčmo obiskovali. Oj kako si neumen!

Je že skrajni čas, da se vsi zavedni in razsodni kmetje združimo in tistemu nemškutarskemu duhu iz naše dobre slovenske občine s prismojenim «Hanzekom» na čelu pokažemo tja, kamor spada, namreč na gnojišče. Babinska rüsa!

Iz Presike pri Ljutomeru. Pred 40 leti se je priselil iz Žakovca na Madžarskem v Lotmerk neki žid Ig. Rabenstein. Prav ponižen je prišel ter trzil z vsem, kar se sploh dá kupiti in prodati. V teku let si je pridobil s slovenskim denarjem precej grošev ter si je sčasoma kupil poleg farovža lastno hišo. Trgovina mu je dobro propevala in ni bil sovražen ne Slovencem ne nemškutarjem. Ker je bil Oger in ni imel domovinske in volilne pravice, je prosil našo ubogo občino Presiko, naj mu podeli domovinsko pravico. Storili smo in nam Slovencem je hitro pokazal nehvaležnost ter je šel čez drn in strn z nemškutarji.

Pred kratkim je ta trgovec umrl in soproga pokojnega je izročila celo posestvo svoji hčeri Rozi, katero si je v tem mesecu vzel za ženo neki Rozenberg, ki je bil že prej vodja cele trgovine. Gospod Rozenberg je mirna in dobra duša ter se briga le za trgovino, ali kljub temu ga je takoj po poroki začel nadlegovati lotmerški general Duller, da bi ga ujel v svoje nemškutarske kremplje. To vam pač rečemo, gosp. Rozenberg, če vas ta general ujame in se vi vržete na nemškutarsko stran, da bomo mi okoličani se vaše trgovine ogibali in se držali gesla «Svoji k svojim». Svetujemo vam pač, g. Rozenberg, bodite bolj previdni, nego vaš pokojni tast. Časi so resni. Dober svet posnemajte in ne dajte se zapeljavati od uradnikov, kakor n. pr. Duller, kateri so danes tu, jutri pa tam in posebno Vam, g. Ksandi, bo enkrat odklenkalo, mogoče v kratkem. Toliko v premissljevanje. Radomerski piškur.

Iz Smartna na Pohorju. (Nasledki Štigerjeve volitve.) Dva strastna pristaša Štigerjeva sta si

v laseh. Naš skrbni župan Kovaček in njegov svetovalec Matejec se tožita pri kazenski sodnji. To samo na sebi sicer še ni nič posebnega, kajti moža sta pri sodnji sploh znani prikazni. Zanimivo pa je, iz kakšnega vzroka je nastala pravda. Bilo je dne 20. septembra t. l. Kakor znano, vršila se takrat volitev za deželni zbor. Naši kmetje in nekmetje pustili so delo in se zbrali na volišče v izvanredno velikem številu. Videti je bilo celo osebe, ki se sicer za svojo volilno pravico manj brigajo, kakor za lanski sneg. Gospod «rihtar» so rekli, da morajo priti vsi, ker je treba, da se izkažejo hvaležne Štigerju, ki je dal napraviti šmartensko cesto — na lastne stroške in jo bode na lastne stroške bojda tudi še nadaljeval do vrh Pohorja! Pa to še vse ni nič. Pristavili so, da si ga smejo oni, ki bodo volili Štigerja, privoščiti «glažek boljšega», in da bodo že vse rihtar sami plačali. To je vleklo. In volili so Štigerja, seveda, pri moji veri, ne iz prepričanja; kajti volili bi bili tudi našega «majorja», ko bi jim kdo bil za to kaj plačal. Po volitvi pa so se točno in polnoštevilno sešli volilci v gostilni, kjer so pri polnih časah ugibali to in ono. Najmanj jim je hotelo v glavo, kakor da je rihtar postal naenkrat tako darežljiv, da jim hoče, kakor je rekel, za celih deset goldinarjev pijače plačati. Toda to zagonetko jim reši stari bradati Jože, ki jim naznani veselo novost, da je «naš ljubi očka Štiger» (pri tem imenu se spoštljivo odkrije in globoko prikloni) poslal prejšnji dan županu 10 gl. za golaž. To so vam zijali žganja in vina razgreti volilci. Navdušenje za «dobrotnika» Štigerja je prikipelo do vrhunca, ko pride po končani volitvi sam župan med volilce in ne da bi vedel, da je hudomušni Jože med tem časom volilcem že razkril vso tajnost, naroči občinskemu blagajničarju, da poravna cel krčmarjev račun iz občinskega denarja. Glej ga šmenta! Sedaj spet nihče ni vedel, na čegave stroške da pije. Večini «častitljivih» Štigerjevih volilcev je sicer bilo prav vsejedno, kdo da plača, samo da njim ni treba, in jim je občinska blagajna, v katero itak nič ne plačujejo, manj mar kakor Štigerjeva mošnja; le Matejec, ki ima bojda tudi besedo pri občinskem zastopu, ni hotel razumeti, da bi imel župan pravico, takšne nepotrebne stroške plačevati iz občinske blagajne, ne da bi svoje svetovalce poprej vprašal za dovoljenje. Ta mož, ki je sicer dober prijatelj Kovačkov in trobi z njim skupno v Štigerjev umazani rog, se je vendar toliko ojunačil, da je javno protestoval proti takemu samovlastnemu postopanju županovemu. In še več. Trdil je celo, da hoče župan oni desetak, ki ga je Štiger poslal za volilce, pridržati za sebe. To pa je vendar bilo tudi Kovačku preveč. Šel je in tožil Matejeca — kajpada samo zaradi lepšega. Ko pa je videl, da mu hoče ta dokazati resnico svoje obdolžitve, je zbežal s svojo obtožbo. Sicer je vsejedno, v čegavem žepu je oni Štigerjev desetak; Kovaček je eden izmed onih, ki so ga najbolj potrebni. Ni pa verjetno, da bode Matejec pustil sedaj stvar na miru; je preveč radoveden, in je v takih slučajih radovednost tudi popolnoma na mestu. Zanimiv pa je ta opisani slučaj zaradi tega, ker se vidi, na kak način si je Štiger pridobil večino pri volitvi, posebno zanimiv pa, ker je razkril gospodarstvo našega občinskega zastopa, ki ves pri-sega na «Štajerčevo» cunjjo, v vsej njegovi gnolobi. Naša

občina je ena največjih in bi bila lahko ena najpremožnejših; resnična pa je, da smo zadnja leta tako daleč zavozili, da se sme šteti med najrevnejše. Temu je krivo samo to, da nimamo v občinskem predstojništvu samostojnih mož, ki bi znali gospodariti, ampak vladajo občino Štigerjevi podrepaniki, ki so že davno Štigerjevi kramarji prodali narodnost, in ki si iščejo pameti v takem smetišču, kot ga trosi ptujška «giftna krota». Umevno je, da ljudstvo tarna in nevoljno mrmra, ako mora gledati, da se občinska blagajna uporablja za tako umazane agitacijske namene. Tudi pri nas se bode še izjasnilo; toda treba je, da se zdramijo oni možje, ki imajo še vsaj malo moralne moči, ki še niso popolnoma propali in so neodvisni od Štigerjeve garde, možje, kojim je blagor soobčanov na srcu in ne lastna korist, ter da ti možje sedajni občinski zastop korenito izčistijo gnilobe, ki se je nabrala v njihovi sredi. Imamo še nekaj takih mož in tem kličemo: Na noge! Potegnite se za svojo in svoje občine čast. Ne pustite se vladati od puhloglavih podrepanikov, ki zajemajo celo svojo pamet od Štigerjevih komijev in neumnega ptujškega «Štajerca». Gospodu Kovačku pa bodemo že še zabičili v glavo, da z našimi davki ne bode napajal gotovih šnopsarjev, tudi če mu to dovoli kak Štiger. Sicer bodemo pa c. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru vprašali, ali je taka uporaba občinskega denarja dovoljena. Polde, Polde! Ne vem, kako se bo to končalo!

Iz Šmartna na Pohorju. (Kdose je udeležil Štigerjeve slavnosti?) Ko je kramar Štiger v Slovenski Bistrici slavil svojo izvolitev poslancem, povabil je na slavnost tudi precejšnje število kmetov, da bi nam imponiral. Njegovi agenti so letali od občine do občine, od hiše do hiše in pripovedovali, da bo mesto v zastavah, da pride godba i. t. d. i. t. d. — vse zaradi kmetov, ktere hoče Štiger pogostiti. Pametnejši so se jim smejali. Prišlo pa je precejšnje število znanih alkoholistov, navadnih propalic, ki storijo za pijačo vse. Tej gardi je Štiger pri Neuholdu govoril — med pametnejšimi še itak ni nikdar nastopil kot govornik — in vsa garda je kričala na komando: «Živio, naš Štiger!» Štigerju pa se je srce smehljalo radosti — prav verjetno, če ga takšna pijana tolpa imenuje «svojega». Evo samo en slučaj, da se bode videlo, kakšnega kalibra so bili ti Štigerjevi gostje: Neki znani nemanič iz Vojtine, ki je bil tudi povabljen in je nekak vodja pohorskih gostov, je postal — menda vsled Štigerjevega govora — tako navdušen za majko Germanijo, da je popolnoma pozabil na slovenščino. Pozabil je pa tudi na dom, na ženo in otroke in pet dni zaporedoma prodajal svojo nemškutarsko neumnost od krème do krème, dokler ga ni streznil hlad v nekem jarku. — Taki so bili toraj ti Štigerjevi gostje. In s temi ljudmi nam je hotel Štiger imponirati? Fej!

Od Sv. Antona v Slovenskih goricah. Znano je, da tudi našim goricam ni prizanesla trtna uš, katera grozi sčasoma ugonobiti naše vinograde. Po sosednih županijah so spoznali ljudje, da je ni druge pomoči kakor saditi «amerikanko», a pri nas nočejo ničesar slišati o tem. Žalostno! Naš šnopsov oče in njegova žena pa celo trdita, da ni trtne uši. Gorice postajo slabejše, le vsled mokre zime in pa — čujte! čujte! — mavrica ali božji stolec je eden glavnih vzrokov slabi letini. Kamor se

mavrica upre, tiste gorice bodo slabo rodile. O joj, joj! Odkod pa imate to učenost? Ali od Lenaskih nemškutarjev? Vi pravite, šnopsov oče, da ni trtne uši. Ali nimate oči, da bi vedeli, da vinograd z ameriškano trto boljše rodi, kakor oni, v katerem je le naš stari trs? Vaš sosed je nabral na petkrat manjšem kosu gorice 16 polovnjakov, vi pa v vašem velikem vinogradu samo 5 (pet) polovnjakov. Seveda ima vaš sosed, kot umen vinogradnik gorico zasajeno z amerikanko, vi pa ne. Če se «božji stolec» ni uprl tudi v vaše možgane, morate pripoznati, da je vaš sosed delaven in pameten vinorejec, ki je v pravem času začel saditi amerikanko in je pustil pametno obdelovati, vi pa si najbrž mislite, kaj se bom ukvarjal, saj mi prodaja šnopsa več nese, kakor pa marsikateremu gospodu njegova služba. Zares lep naprednjak ste vi!

Iz Slovenjega gradca. Pri nas je jako žalostno, g. urednik. Na slovenski zemlji vlada nam ne Nemec, ampak slovenski odpadnik. Ni jih grjih ljudi na svetu, kakor so tisti, ki zataje svojo narodnost in se potem prištevajo drugemu narodu. In takih imamo pri nas največ. Trgovine so v nemčurskih rokah, gostilne so v nemčurskih rokah in večina drugih obrtnikov je nemčurska; sploh je vse nemčursko, kamor se človek obrne. Edina trgovina in gostilna v «Narodnem domu» je slovenska, toda Slovenci smo take šleve, da rajši kupujemo pri odpadnikih nego pri domačih ljudeh. Slovenci, ne bodite vendar tepci, iz katerih se še celo nemčurji norčujejo; bodite možje! Bodite ponosni, da ste Slovenci in ne ližite nemčurjem peta. Vsakdo naj podpira svoje ljudi, kdor podpira odpadnike, ni nič boljši od teh. V trgovini in gostilni v «Narodnem domu» bodele gotovo dobro postreženi, zato pa proč od nemčurjev!

Iz Dobove. (Blagoslovljenje nemške gasilne brizgalnice.) Dne 16. m. m. je bila cela dobovska fara zelo razburjena, zakaj ta dan je bil določen blagoslovljenju nove brizgalnice, katero so brežiški Nemci Dobovčanom, kakor so sami trdili, iz dobrote kar usilili. Nekateri Dobovčani so dobro vedeli, po čem ta dobrota smrdi, namreč po želji, da bi s to brizgalnico v Dobovi napravili gnezdo za nemčurstvo; drugi pa so kar sveto verovali v dobroto brežiške nemčurske gasilne družbe ter so oznanjali celi fari, češ, kaka dobrota je to za nje, ker dobe brizgalnico zastonj in ne bode stala Dobovčanov niti enega vinarja; trdili so tudi, da ni to nikaka politična zvijača, ampak zgolj dobrota. (Bog nas varuj takih dobrot!) Tega mnenja je bil tudi nekdo, ki je imel še celo priliko iz učnih knjig spoznavati, da nam niso Nemci privoščili še nikdar nič dobrega, nikar da bi nam še kaj dobrega dali. — Dvanajst farmanov se je dalo od nemčurjev tako daleč za nos speljati, da so kar pristopili v njihovo društvo. O, žalostna nam mati domovina, ki rediš na svoji zemlji tako nevredne in tako lahkovorne sinove, ki se dajo od naših smrtnih sovražnikov tako daleč zapeljati!

Ob četrtna tri popoldne se kar hipoma začuje glas «Nemci so že tu!»

Prvo, kar jih je pozdravilo, so bile slovenske zastave, ki so jih zavedni Dobovčani razobesili, da so Nemcem pokazali, kdo so in da so jim naznanili, da

pridejo v Slovensko Dobovo. Kako jim je bil ta lepi pozdrav všeč, tega nam niso marali povedati, ali brali smo jim z obraza njihova čustva: poznalo se jim je, da so bili kar blede od jeze in oči so se jim tako grdo bliskale, da bi bilo človeka kar strah, če bi se jih kaj bal. Vprašam vas, ali se tako drže ljudje, kadar pridejo drugim dobrote deliti? Ob polštirih se je pričelo blagoslovljenje. Gospod župnik jo imel lep govor, le škoda, da je bil posvečen stvari, katere skrivnega namena ne moremo odobravati. Nato sta blagoslovila g. župnik in g. kaplan z nemškimi barvami namazano brizgalnico.

Po dokončanih obredih je zinil tudi Hinterholzer, vodja nemške ali pravzaprav ponemčevalne stranke v Brežicah in načelnik nemškega brežiškega gasilnega društva v Brežicah. Mrmral je v nemškem jeziku seveda, da izroči brizgalno občini Veliki Obrež in je na koncu govora pozval svoje ljudi, naj zakličejo trikrat «heil!» in začulo se je neko hripavo lajanje.

Da bodo cenjeni bralci bolje razumeli vso reč, moram še omeniti, da je župan občine Veliki Obrež ud nove gasilne podružnice brežiških «fajerhekarjev», kakor jih ljudje imenujejo, in da je bil on tisti, ki je v zvezi s prej omenjenim društvom deloval na to, da se je srečno privlekla ta nemška ropotilja v Dobovo. Ta župan je ravno takrat, ko se je lajalo, govoril z neko osebo in je tako preslišal poziv svojega načelnika; ta ga je opozoril na zanemarjeno dolžnost z besedami: «No, no!» In župan slovenske občine je tudi zaklical «Heil, heil, heil!» Mi pa pravimo: Sramota, sramota, sramota! Tako se ne obnašajo in tako ne delajo slovenski župani!

Dobili ste zdaj torej v Dobovi novo brizgalnico in povedati vam še hočem njeno ceno, da ne boste mislili, da je zastoj. Kajnega, nič drugega vam ni bilo treba storiti, kakor zavezati ste se morali pet let biti pod oblastjo brežiških nemčurjev in to zavoljo tega, da bi vas oni naučili, kako je treba z brizgalnico ravnati in jo po nemško komandirati! Če bi bilo to v resnici njen namen, tedaj bi bilo to za vas veliko razžaljenje, ker bi vas s tem imeli za tako slabomrne da bi se tega ne mogli prej naučiti, kakor v petih letih. Ali oni nimajo v resnici tega namena; oni vas hočejo vse kaj drugega naučiti, namreč kako se mora na nemško muziko plesati; ali drugače povedano: v gnezdu, ki so si ga Nemci s to novo brizgalnico v Dobovi spletli, si hočejo izrediti zalego, ki naj bi vam pošteno slovensko srce izruvala in vam na njegovo mesto dala grdo nemško kroto. Bili so časi, ko smo imeli vnete dušne pastirje za slovensko reč; tak vnet dušni pastir je bil naš rajni nepozabni škof A. M. Slomšek. On je res, kot pravi dušni pastir pazil, da bi se odkod ne priklatil požrešni volk, ki bi mu požrl čredo. On ni tako nevarne zver imenoval «hvale vredne» sosede, ampak je svojo čredo svaril pred njihovimi grabljivimi kremplji, neutrudljivo jih je učil spoštovati svoj jezik. On je celo s prižnice klical ljudem: «Kdor svoj materin jezik zavrže in ga pozabi, je podoben zmedenemu pijancu, ki zlato v prah potepta in ne ve, koliko škodo si dela. Kdor svoj materin slovenski jezik pozabi, malopridno svoj, od Boga podarjeni talent zakoplje, in Bog bo enkrat tirjal račun, in vsi zaničevalci svojega poštenega jezika bodo v zunanjo temo vrženi.

Tako je govoril mož, ki zasluži, da ga vsak pošten Slovenec nosi z zlatimi črkami v srcu zapisanega.

Bodite torej, Dobovčani, oprezní, ker vas sovražnik hodi okoli in išče koga bi požrl; ne udajte se mu!

Iz Šmarja pri Jelšah. (Deželnozborska volitev za IV. kurijo v občini trg Šmarje.) Od 101 opravičenih volilcev prišlo jih je na volišče 54. Od teh dobil je slovenski kandidat, gospod dvorni svetnik dr. Miroslav Ploj 47 glasov; 2 glasova je komisija proglasila neveljavnim, 5 pravecatih eksemplarov je pa z gadjo zalego glasovalo za nemškega kandidata. Ker pa oslovski glas ne pride do nebes, tudi ti glasovi nemški sodrgi niso pripomogli do zmage, katere so si nekateri nemški backi že svesti bili. Nemškega kandidata so volili: v raznih listih že večkrat oslikani nepristranski (!) sodnik Wagner, vpokojeni nadoficijal, nekdanji lastnik vrtuljke (Ringenspiel) pepimičku Hübel (njegovi milostivi se še sedaj vedno vrti v glavi), nadalje že od zadnjega konjerskega psa zaničevani sodnijski nadoficijal «nepotrebnéž Čebejev Joža», ter kancelist plemeniti Anza. Kaj ne sami kmetški prijatelji? Nadalje prodal je svoj značaj za frakeljc Wagnerjevega šnopsa in volil z nemškutarji izdajalski krojač Franc Rom.

Nečastno je sicer, baviti se z ničvrednimi, podlimi osebami; da bi nam pa Rom ne mogel očitati, da se ga prezira, hočemo se danes nekoliko seznaniti z njim. Možicelj, sin slovenskih starišev, bil je svoje dni dragonec, kjer ga je njegov konj naučil tudi nekoliko nemščine, katero kaj rad v pijanosti lomi. Kadar sliši nemško govorico, miga vzradoščen z ušesi, kakor osel pred z ovsom napolnjeno kripo; poslušati te spabe, kadar nemški govori, bi pa nikomur ne svetoval, ker bi ga utegnila zadeti kap. Kakor se govori, sta mu njegova žena in gospodinja zaukazali voliti Vračkota. Je že vrag, kjer baba nosi hlače! «Kar budič ne zmore, pa baba pomore,» pravi pregovor, kateri se je pri temu volilcu tudi uresničil. Tega izdajalskega krojača priporočamo vsakemu, da mu namesto zaslužka dá pošteno brcu. Med neveljavnimi, za Vračkota oddanimi glasovi nahajal se je bajé tudi glas krčmarja, takozvanega «Lemberskega trobina», kateri imena svojega kandidata še zapisati ni znal. Temu tega sicer ni zameriti, ker je že obče znano, da ni več pri zdravi pameti, in sliši že zdavnaj v «Beobachtungsanstalt». Ko bi Lemberžani sklenili, potegniti osla v stolp, in bi ga slučajno ne imeli, bi se njim ta možicelj gotovo v to svrhu ponudil. Prihodnjč pa še kaj.

Od sv. Antona v Slovenskih goricah. Naš šnopsov oče so zagrizen Bračkijanec. Z vsemi svojimi govorniškimi močmi so agitirali za «kmeta» Bračkota, ki bi rad poslanec najbrž postal zato, da bi mu ne trebalo svojega «velikega» posestva orati. V naši fari je bil izid volitev sledeči: v občini Cerkovnjak — tukaj je občinski predstojnik naš šnopsov oče — Ploj 38, Bračko 54; v Andrencih Ploj 113, Bračko 10; Brengova Ploj 61, Bračko 24; v Cogetincih Ploj 44, Bračko 12. Naša fara je tedaj dala za dr. Ploja 256 za Bračkota pa 100 glasov.

Te dni so Bračkotovi pristaši nekje modrovali, da, če bi bil Bračko izvoljen, bi on tako naredil, da bi duhovniki morali maševati za 20 (dvajset) krajcarjev in za to svoto tudi pokopavati mrliča.

Tudi učiteljem bi Bračko znižal plačo — ker so po misli teh modrijanov premastno plačani. Vprašam vas, modrijani, kje ste bili takrat, ko so ti gospodje leta in leta študirali? vi pa ste se klatili od okna do okna.

Sicer pa bi ne smel Bračko v Gradcu, ako bi bil izvoljen, nič drugega izpregovoriti, kakor to, kar bi mu dovolili njegovi pruski prijatelji. Takih poslancev pa Slovenci ne potrebujemo!

Iz Ljutomera. (Aleksander Duller), c. kr. naddavkar v Ljutomeru, je za Ljutomer isto, kar Ornig za Ptuj; tega in onega drži vladni sistem, da smeta nekaznovano storiti vse, kar bi drugim gotovo zavilo vrat. Ljutomerski Duller zna izposlovati pri vseh uradih našega okraja nastavljanje uradnikov, ki trobijo v nemškutarski rog in zalagajo našo nemško šolo s šolarji! On pa tudi doseže odstavljanje neljubih mu oseb, ako se mu br z pogojno ne pokorijo. Naš prejšnji državnopravni popravitelj Wirth je moral iti v penzijo, ker se je baje upal ugovarjati nazorom mogočnega Dullerja. Za Wirthom sicer nikakor ne žalujemo, ker smo mnenja, da bivši komedijant ne sme zavzemati mesta javnega obtožitelja, vendar pomilujemo njegovo drznost nasproti Dullerju, ker ga je stala precejšnji kos kruha!

Da je Duller tudi pri občini glava cele uprave, kaže dejstvo, da odstavlja in nastavlja občinskega zdravnika. Dr. Varda je z novim letom 1905 odslovljen kot občinski zdravnik, kar je prav, ker ena in ista oseba ne more zavzemati mesta državnega in občinskega zdravnika. Prav pa ni, da si je občina poskrbela za novega zdravnika, ki bo dobival in moral dobivati mnogo večjo plačo, kar bo stalo občino in posredno ljutomerske davkoplačevalce mnogo več denarja, kakor pri dozdajnem sicer popolnoma nepostavnem razmerju! Duller je toliko časa pisaril, da je ujel medicinca, ki bo prevzel baje z novim letom 1905 posel občinskega zdravnika ljutomerskega: v svoji nesramni drznosti črnil je dr. Vardo in našega okrožnega zdravnika, „daß beide als Aerzte nichts heissen“. Le trezni mirnosti obeh ima Duller zahvaliti, da ni bil za to nesramnost javno oklofutan. Novemu zdravniku pa ne želimo tistih bridkih izkušenj z Dullerjem, kakor sta jih doprinesla Wirth in dr. Varda.

Da Duller pri tej vsestranski delavnosti urad, za katerega je nastavljen, zanemarja, mora biti vsakemu jasno! Med uradnimi urami vidimo ga po večkrat na dan skrivnostno govoriti z nemškutarskimi matadorji, izprehajajoč se po cele ure na ljutomerskem trgu! — On tudi urad velikokrat zapusti na več dni in čudno se nam je že mnogokrat zdelo, da mu nadoblasti dovolijo za njegove vožnje v Maribor, Gradec in drugam tolikokrat dopust. Mi sploh dvomimo, da zamore Duller te dopuste opravičiti! Komur je znano, da formalna, postavno potrebna izročitev velikega urada, kakor je ljutomerski c. kr. davčni urad, napravi mnogo dela, ta vé tudi, da je zopetno prevzetje urada potrata časa! In c. kr. davkar ne sme brez izročitve niti za pol dneva urada zapustiti. Mislimo, da Duller ni tako nepreviden, da bi samo ključe od blagajne izročil, potem pa se podal na agitacijske rajže! Opozarjamo naše gosp. poslance na to potratno postopanje Dullerjevo!

Duller je seveda kot v Celju vzgojen bivši komij vehek German, poln sovraštva do vsega Slovanskega!

Vkljub večkratnim zatrdilom dr. pl. Körberja, da avstrijski uradniki niso in ne smejo biti politični agitatorji, vendar Duller pri vsaki priliki očitno in izzivajoče kaže, da se za to dr. Körberjevo navodilo nič ne briga.

O priliki nemške pevske slavnosti v Ljutomeru razobesil je nad c. kr. davčnim uradom izdajalsko frankfurtarsko cunjo in šele odločno zahtevanje Slovencev povzročilo je odstranitev frankfurtarske zastave raz urada. Pri občinskih sejah vedno je Duller predlaga občinske podpore za „Südmarko“ in „Schulverein“.

Ko je pred par leti pri gospodu Rajhu na Moti gorelo in se je ljutomersko nemško gasilno društvo odpravljalo tja na pomoč, zarežal se je mogočni Duller nad njo, da njej ni treba nikamor hoditi, saj snujejo na Moti slovensko gasilno društvo!

Ravno isti Duller imel je že par pravn s kmeti, ki so trdili, da njim je pri plačevanju dače premalo izdal in so še danes o tem prepričani, akoravno so imeli v zaporih po več mesecev časa pozabiti na ta po našem mnenju gotovo neopravičena sumničenja! — Dejstvo pa kaže, do mu ljudje vendar ne zaupajo!

Poleg vsega napovedanega političnega dela ima Duller tudi še čas skrbeti za svoj žep! Govori se po Ljutomeru, da je gospoda Laha prikrajšal pri neki kupčiji, katera zadeva je zdaj baje pri nadoblasti.

Dejstvo je, da se Duller zadnje dni kislo drži in ne pohajkuje več toliko po ljutomerskem trgu!

Siti smo Dullerja vsi Slovenci in Nemci in vsi ga želimo daleč proč od sebe, magari v nemškem rajhu!

S svojimi nemškutarskimi tovariši postopa skrajno brezobzirno in se vmešava celo v zasebno življenje kakor dokazuje vsem Ljutomerčanom znani slučaj z Jankom Erjavcem!

Spodnještajerske novice.

Celje za Tirolce. Celje seveda ne sme zaostati, kjer se gre za rogovilenje. Tudi Tirolcem je poslal občinski zastop svoje simpatije ter ostro obsodil „italijansko barbarstvo“. Ta nujni predlog je utemeljeval — italijanski renegat dr. Negri, katerega oče je bil še ponosen polentar.

Obsojena je bila žena okrajnega glavarja v Mürz-zuschlagu, Hervaya, ki se je, kakor znano, ustrelil, ko je zvedel, da ima za ženo žensko, ki je zapustila že štiri žnjo poročene može, pred sodiščem v Ljubnem zaradi dvojnega zakona na štiri mesece navadne ječe. Proti kavciji se je potem izpustila iz zavarovalnega zopora, dokler se ne reši ničnostna pritožba, katero je vložil njen zagovornik, ki je gospo pl. Hervay odpeljal v nek hotel.

V Pristovi so dobili nemškega poštarja. Poštna uprava gre res občinstvu na roko; poslala je v kraj, kjer stanujejo sami Slovenci, za poštarja človeka, ki ne razume niti besedice narodovega jezika. In kaj tako slepobedastega je mogoče v prosvetljenem dvajsetem veku!

Obešenega so našli v Gradcu oženjenega mizarškega pomočnika Simona Pezdiceka, pristojnega v Št. Jurij na Spodnjem Štajerskem. Radi pijanosti je bil odpuščen od službe.

Obesila se je pri Sv. Nikolaju pri Lipnici učiteljica Eliza Forstner.

Rešil je življenje kaplan Ivan Vogrin gostilničarju Al. Veberiču v Št. Petru pri Radgoni. Dne 23. m. m. se je Vogrin vračal domov od Sv. Jurija ob Ščavnici. Na Gor. Grisu ga iznenadi obupajoč krik žensk pred Veberčevo gostilno. Krčmar je bil namreč v kleti, ki je bilo polno vinskega mošta. Vsled ogljikove kisline omamljen, se je zgrudil nezavesten na tla. Mimoidoči g. kaplan gre s slikarjem Fr. Horvatom v klet in prinese nezvestnega gostilničarja iz nje na sveži zrak in ga tako reši gotove smrti.

V Gradcu so opoldne dne 7. novembra t. l. vrgli nemški dijaki slovenske tehnike iz vseučiliške dvorane. Nemci presegajo v svoji podivjanosti celo Culukafre in Hotentote!

S Koroškega.

Nemčurski učitelji, naši grobokopi.

Pri nas na Koroškem, hvala Bogu, še zmirom moramo naglašati, da je pravi Slovenec veren. Če se kdo izneveri našemu narodu, se obenem inneveri tudi veri. In takšnih spak, ki so se izneverili veri svojih očetov in jeziku svojih mater, in ki jih zovemo nemčurje ali nemškutarje, imamo na Koroškem na tisoče. To je vam žalostna armada! To je vam kup smrdečega odpadništva, gnjusobnega izdajstva. Na tisoče jih štejemo, ki bi za noben denar ne govorili slovenski s svojim očetom ali materjo na javnem trgu, v pričo sovrstnikov. In voditelji te vražje gnilobe?

To so naši nemčurski učitelji!

Vsi, kar je takih, so izgubili svoje versko in slovensko narodno prepričanje. Samo štiri leta — na učiteljsku — so zadostovala, da se je predrugačila, prestrojila vsaka misel v mladih srcih. Novega, a prokletega duha so se nasrkali. Če bi vam stopil kak mlad učitelj v nedeljo v cerkev, bi se zameril celi klik. Če bi pozdravil na stari čestitljivi pozdrav »dober dan« z milim »Bog daj«, če bi sovrstnik zraven stal, dá mu kľofuto.

Pri nas na Koroškem vsi učitelji hajlajo. Seve, ti rečejo: »Mi moramo tako, zistem je kriv, dokler imamo ta zistem, nam ne pomaga noben odpor, uničimo si sami sebi eksistenco.« Dobro, potem ste pa hlapci, sužnji! Vi si daste zvezati jezike, odvzeti si daste prosto besedo, svobodno misel. To je skrajno poniževalno. Za mrtvi groš prodaste vi celó dušo in srce! In ravno vi, učitelji, ki upijete z najširšimi koroškimi krofi: mi moramo biti proti, iznebiti se moramo vseh spon in verig, ki nam vežejo duha, (pod klop z verskimi stavki), proč z morečimi dogmami, za duri določbe mrtve morale, na klin s cerkveno oblastjo i. t. d. Toraj ravno vi, učitelji, ki se kažete kot nevstrašene viteze svobodne misli, zahtevajte tudi svobodo i v narodnem oziru! In vsak, kateri bi vam branil, kaditi vzvišenemu geniju narodnosti, ta naj bo proklet! Zatrte zistem, ki vas sili v čredo smrdečih izdajic; pokadite nadzornike, ki

vam kujejo težke verige zaradi narodnega prepričanja. »Eden sam ne more.« Dà, dobro, pa naj začne eden potihoma in kmalu jih bo več. Potem pa udarite! In tudi en sam. Cel narod bo pogledal na mladega junaka-učitelja, ki bi enkrat prav po surovo z okovanimi škornji brcnil v sedanji peklenko krivični zistem našim nadzornikom pod nos. To bi bil junški čin! Zaploskal bi cel narod ter ga povzdignil med svoje vodnike. In vodnik na Koroškem ne more biti nihče, ki še ni nosil z mučeniško palmo ovenčane glave. Le mučeniška palma dá po mislih koroškega Slovenca isto vneto olje, isto visoko pravico, katera povzdigne bojvnika na najvišje mesto.

In naš narod bi rad sledil učiteljem. Še zdaj, čeravno skoro gleda v njih krute trinoge svojega narodnega prepričanja, jih srečava s spoštovanjem in ponižnostjo, katera je vredna boljšega predmeta, kot takih učiteljev. In učitelj ima v rokah otroke! Vsak dan narodno zborovanje! O, mi še sanjati ne upamo, kaj bi bilo iz naših otrok, če bi imeli narodne učitelje. Mi bi prekosili vse! In s kakšnim veseljem bi leteli otroci v šolo. In slovenske pesmi bi se naučili, slovenski prepevali. In naš kmet bi s solznimi očmi, ginjen od velike hvaležnosti, obstajal pred vsako šolo; bila bi mu šola tempelj.

Tri hiše so našemu kmetu svete; na treh hišah sloni naš rod: hiša domača, šola in cerkev. So te svobodne, svoboden i rod! So te močne, složne, močan in složen i rod! Delajmo na to, da si utrdimo dom, šolo in cerkev. In učitelj imel bi idealno nalogo, bil bi srednik med domom in cerkvijo — bil bi vodnik!

A kdaj bo to na Koroškem?

Nepotrebna nemškutarija. Dobili smo v roke pritožbo nekega koroškega rodoljuba, da je namreč dobil na slovenski poziv — nemški odgovor in račun od Mohorjeve tiskarne. Pa naj še kdo reče, da nismo Korošci zavedni Slovenci!

Nepotrebno nemškutarijo uganjajo tudi slovenski listi, kateri pišejo dvojezične naslove. Č. kr. pošta je, hvala Bogu, eden tistih uradov, ki nam vsaj tupaťam kaj ugodi. Gotovo se bo sčasom priučila vseh slovenskih krajevnih imen. Dajmo ji priložnost in včas malo sile.

»**Kärntner Zeitung**« že zopet po nepotrebem blati Rusijo. Mnogo rodoljubov jo je vsled tega že opustilo. Naj slede še drugi, vsaj vemo, da opomini in pritožbe nič ne izdajo.

Lov je mogočno orožje v rokah naših nasprotnikov. Povsod to opažamo. Nemčurski paša dobi lov v najem; na lov vabi tuje nemčurje in domače omahljivce. (Aha!) Hajlati morajo vsi, prisilijo tudi gostilne, da postajajo nemčurske in tako lovijo glasove za volitve. Naj bi naši kmetje sami dobili lov v roke.

Raznoterosti.

Hišno preiskavo smo imeli v našem uredništvu dne 7. t. m. Jože Ornik je pustil po deželnem sodišču

ljubljskem iskati gotove rokopise, a jih ni dobil. O tem spregovorimo kaj več pozneje.

Odgovarjati na nemškutarskega «Štajerca» v današnji številki nismo mogli, ker ga nismo imeli pri rokah.

Štajerski deželni zbor. Vedno jasneje se kaže, da slovenski Štajerci nimamo ničesar pričakovati od deželnega zbora štajerskega. Vsi predlogi, ki so stavljeni v korist slovenskega naroda, se od nemške večine zavrnejo. Nemci delajo, kakor da bi Slovencev sploh ne bilo v deželi. Na dnevni red so postavili razpravljanje o proračunu, kar bi trajalo ves čas sedanjega zasedanja, slovenske zahteve pa so vrgli v koš. Slovenskim deželnim poslancem ni preostalo drugega, kakor da so začeli obstruirati. Pri vsakem nemškem predlogu stavijo slovenski poslanci spreminjevalne predloge in zahtevajo glasovanje o teh predlogih po imenih. Tako se onemogočijo ali pa vsaj zavlečejo tudi nemški predlogi. Mi se s slovenskimi poslanci popolnoma strinjamo. Ker moramo Slovenci ravno tako plačevati davke, kakor Nemci, zahtevamo tudi ravno take pravice. Dokler nam Nemci ne priznajo enakih pravic, toliko časa ne smejo dopustiti slovenski poslanci rednega zborovanja v deželnem zboru. Sicer bi pa bil že skrajni čas, da se začne resno razmišljati o našem geslu «proč od Gradca», kajti vsak pameten Slovenec mora sprevideti, da iz Gradca nimamo ničesar pričakovati.

Pripravljalnica na ptujski gimnaziji. (Iz učiteljskih krogov.) Nemški zastopniki v štajerskem deželnem zboru že uvidevajo, kakšno grozno neumnost so napravili, ker so v sredini slovenskega prebivalstva ustanovili nemško gimnazijo v Ptuj. Sedaj se pritožujejo v deželnem zboru, da otroci ne znajo nemški. In glejte, kako hočejo ti modri možaki poravnati to krivico.

Namesto da bi na gimnaziji nastavili slovenske profesorje in uvedli slovensko-nemški učni jezik, hočejo združiti z gimnazijo pripravnico, kjer se naj učenci privadijo poprej nemščine. Ubogi slovenski dijaki bodo tedaj morali obiskovati dve let ptujsko gimnazijo in ubogim slovenskim starišim se bodo stroški za stanovanje, hrano, obleko i. t. d. zvišali za eno celo leto. To je pravica nemških poslancev! Vrlji slovenski poslanci so se sicer odločno uprli ustanovitvi pripravnice in dokazali, da se z njo dela Slovincem krivica; pa vse zastonj! Da je pripravnica v resnici nepotrebna, to potrujemo in dokažemo vsakčas mi slovenski učitelji, ki pošiljamo otroke v srednje šole. Iz šole v Slovenskih goricah, ki je popolnoma slovenska, je prestopilo že mnogo učencev v mariborsko gimnazijo, a niti eden si ni šel iskat blažene nemščine v ptujsko pripravnico ali katero drugo nemško šolo. In vendar se ni treba pritoževati profesorjem, da bi dijaki slabo shajali, kajti skoro vsi so odličnjaki. Toraj proč z nemško ptujsko gimnazijo! Na njenem mestu naj stoji slovenska gimnazija. Slovenski stariši, ne pošiljajte svojih otrok v ptujsko gimnazijo, da obvarujete škode sebe in svoje otroke.

„Wiener Zeitung“ je priobčila cesarjevo lastno-ročno pismo, s katerim se odpre državni zbor dne 17. t. m. V prvi seji se bode obravnavalo o finančnem zakonu in o državnem proračunu za leto 1905.

C. in kr. vojno ministrstvo na Dunaju pozivljamo, da nam pojasni, kako se strinja z avstrijskimi vojaškimi predpisi, da se rabijo v celjski kantini izključno le «Reichsbundzänder». Celjski Slovenci.

Zunanje novice.

V Inomostu so hoteli Nemci ponoči 4. novembra poklati vse Italijane. Ob 11. uri zvečer je večja družba Italijanov zapustila hotel «pri belem križu». Na cesti je velika tolpa Nemcev napadla te Italijane in jih grozovito pretepla. Italijani so bežali v hotel nazaj. Več tisoč Nemcev je napadlo hotel, v katerem je bilo 135 Italijanov. V trenutku največje nevarnosti so Italijani začeli streljati z revolverji. Ranjenih je bilo šest oseb; ena oseba je bila zadeta v srce in je na mestu umrla. Nato je policija aretirala Italijane in jih v manjših oddelkih odgnala v zapor. Med tem se je zbralo na tisoče Nemcev, ki so začeli po mestu loviti in pobijati Italijane. Ker policija ni mogla ukrotiti podivjanih Nemcev, je prislo vojaštvo, ki je razgnalo podivjane Nemce na vse strani. V velikanski gneči je bilo ranjenih več razgrajancev, slikar Pezzy pa je bil zaboden skozi hrbet v srce, da je takoj na mestu umrl. Nemci so na hotelu «pri belem križu» razbili vse šipe, velik del pohištva, steklenice, čase in kroznike, polomili ogledala in sploh vse, kar jim je prislo pod roke. 5. novembra so Nemci nadaljevali svoje plemenito delo. Nemški divjaki so vdrl v privatna stanovanja popolnoma nedolžnih Italijanov, razbili pohištvo in zmetali na cesto. Italijanskim trgovcem in obrtnikom so uničili cele zaloge blaga. Med tem, ko strahujejo nemški visokošolci s svojimi privrženci celo mesto, krade nemška druhal po privatnih stanovanjih in trgovinah. Poslopje, v katerem je bilo italijansko vseučilišče, je popolnoma razdejano. Zdivjani Nemci so več ur razbijali po poslopju, zdrobili vse na kosce ter pometali na ulico vrata in okna. Razdejali so še celo stranišča. Ko se je hotel odpeljati dr. Albertini zvečer 5. t. m. na Dunaj, ga je napadla nemška druhal. Na zahtevanje te družali je policija dr. Albertinija aretirala zato, ker je Italijan. Nemci so tudi stavbenemu mojstru Fritzu razbili celo pohištvo zato, ker je bil prodal poslopje erarju za italijansko vseučilišče. Občinski svet v Inomostu je v svoji seji ostro obsodil Italijane, ker so streljali iz revolverjev. Seveda, krajše bi bilo, da bi se mirno pustili pobiti zverinskim Nemcem. Tako dela «veleolikani nemški narod», h kateremu se prištevajo slovenski izdajalci Ornik, Rakuš, in dr. Nenemški narodi pa se niti braniti ne smejo! Kdor se brani steklih Nemcev, tistega slavna avstrijska policija zapre!

Orjaškega medveda je ustrelil gozdar Juro Delač v gozdu «Kalšiča vrh» v otočanskem okraju. Medved je bil 2 metra 20 cm dolg ter 200 kg težak.

Nenavadna velikodušnost. Masinist Adalbert Stockert na Reki, ki je pripomogel policiji, da je dobila Jennerja in tovarise, je prepustil nagrado 10.000 kron reškim ubogim.

V Bolgarski zelo napreduje čebelarstvo. Modernih panjev je bilo leta 1897. v Bolgarski 1762, a tega leta je to število naraslo na 21.000.

Predsednik Krüger in njegovi obrekovalci.

Angleška še vedno ni plačala Burom odškodnine za opustošene naselbine in požgane hiše, dasi je to obljubila v mirovni pogodbi. Ko so prišli zaradi tega burski odposlanci k Chamberlainu, odgovoril jim je: «Krüger je vzel milijone s sabo, ko je zapustil Transvaal. Pomagajte mi zopet najti ta ukradeni denar, ki je last Transvaala, in ž njim se vam izplača odškodnina». Dasi je vsak trezen človek vedel, da je taka obdolžitev le hudobno obrekovanje, vendar se oficijelno še vedno to obrekovanje častiljivega pokojnika ni preklicalo. Šele Chamberlainov naslednik, M. Lytton, je po temeljiti preiskavi ravno kar pisal vojvodi Malboroughu: «Vest o milijonih, ki jih je vzel Krüger s sabo v Evropo, je napačna». Ali se bodo Angleži pač vsaj sedaj izkazali pravične Burom?

Gospodarska kriza na Angleškem. V Manchesteru na Angleškem vlada sedaj velika beda. Mestni svet je zahteval državne pomoči, ker ne more prehraniti 10.000 brezposelnih delavcev in podpirati 40 do 50 tisoč oseb, ki živijo v skrajni revščini. V Londonu pa je sedaj brez posla pol milijona delavcev. Velika podjetja pa še vedno odpuščajo delavce iz tovarn, ker primanjkuje dela.

Posledica praznoverstva. V Kingstownu (Amerika) je policija preiskala zločin o umoru malega belega dečka, čegar srce in ročice so našli pri nekem zamorskem čarovniku na otoku Santa Lucia. Sedaj so zaprli nekega zamorskega mesarja in dognali, da je to storil v barskem praznoverstvu. Mož je imel radi neke zadeve opraviti pri sodišču in je skušal potom čarovništva vplivati na sodnika. Radi tega je mesar po nasvetu nekega prijatelja izvalil belega otroka v svojo hišo, kjer ga je umoril in razkosal njegovo truplo. Potom sodne preiskave se je dognalo, da je otroka zadavil. Roke mu je za pestjo odrezal in srce ter leva pljuča so bila tako lépo izrezana, kakor bi to storil kak zdravnik.

Ukradena hiša. V budimpeštanski okolici so prodali zaradi dolgov nekemu Šandorju Usik posestvo s hišo vred. Usik pa se je kupcu hudo maščeval. Ko je 24. m. m. prišel novi posestnik s svojo družino in živino, našel je mesto, kjer je stala hiša popolnoma prazna. Od cele hiše ni bilo niti treske. Usik je ponoči leseno, z opeko krito hišo ukradel.

Ukradeni briljanti. V Budimpešti je nekemu pismonoši izginil poštni zavoj z briljanti, ki so bili vredni 15.000 K. Sedaj se je dognalo, da je briljante prinesla v zastavljalnico ločena žena ministrskega tajnika Polnerja, ki je takoj izginila.

Strup mesto sirupa. Na Trsatu je babica hotela dati novorojenčku sodniškega kancelista Borčiča sirupa. Pomotoma pa je vzela iz svoje torbice steklenico s femilno kislino ter otroka zastrupila.

Viharno sejo so imeli dne 4. t. m. v nižjeavstrijskem deželnem zboru zaradi demonstracij proti dunajskemu županu. Krščanski socialisti Schneider je upil, da so demonstrirali «sami češki ušivci», socialni demokrati Seitz pa je zavrnil Schneiderja, rekoč: «Kjer je kaj alkohola, tam je Schneider pleg!» Schneider je skočil proti Seitzu, da bi ga udaril, kar so drugi poslanci preprečili. Oba poslanca sta se od prihodnje seje izključila.

Ko je poslanec Seitz odhajal iz dvorane, je zaupil: «Kdor se me tukaj dotakne, tega ustrelim!»

Tepen minister. Francoski vojni minister André je bil med razpravljanjem o ovadstvu v armadi oklofutan. Poslanec pariškega mesta Syveton mu je priložil dve klofuti, na kar so planili drugi poslanci na Syvetona, katerega so pošteno nabili s pestmi.

28 let po nedolžnem v ječi. Kozli, kakršne streljajo spodnještajerski nemčurski sodniki, zaslužijo že svetovno priznanje. Ni še tako dolgo temu, kar so nemčurski sodniki obsodili popolnoma nedolžnega Slovence na vislice, katere kazni se je potem izpremenila v dosmrtno ječo. Vendar se je posrečilo možu, da je po nekaj tednih ušel iz te «dosmrtnje ječe», ker se je bilo dokazalo, da je popolnoma nedolžen, da so se torej nemčurski sodniki strašansko zmotili v svoji obsodbi! In sedaj imamo zopet en dokaz več, da so spodnještajerski nemčurski sodniki res pravi mojstri o obsojanju nedolžnih ljudi. Leta 1875 je večkrat zaporedoma začelo goreti v neki vasi blizu Celja pri kmetu Josipu Planinšku. Zaradi požiga je bil po tem v preiskavi premožen kmet Jakob Auzner, ki je bil obsojen v dosmrtno ječo, kljub temu, da je vedno zatrjeval, da je nedolžen. 24. novembra je bil iz ječe izpuščen. Josip Planinšek je na smrtni postelji priznal, da je sam zažgal za to, da bi Auznerja spravil v zapor. 73 letni starček Auzner je sedaj brez premoženja, in mora živeti od miloščine. In kdo je temu vzrok? Nesposobni sodniki! Kako naj sodnik pravično sodi, ko ne pozna niti običajev, niti jezika, še manj pa izražanja slovenskih kmetov?! Prvi pogoj pravične justice je ta, da sodnik popolnoma razume jezik obtoženca. Dokler sodnik popolnoma ne razume našega jezika, toliko časa ne more biti naš sodnik! Mi zahtevamo slovenskih sodnikov, Nemci in nemčurji naj Nemce po nedolžnem obsojajo na vislice! Mera je že polna!

Čudna slepota. Nova nevarnost preti delavcem v prvem najnižjem štolnu v tunelu na Hrušici. Voda, ki prodira iz zemlje, je strupena; vsi delavci, ki jim je voda pljusnila v obraz, so oslepli. Zdravnik jim ne vé dati zdravila in jih tolaži, da bo ta čudna slepota prešla sama ob sebi. Oslepljeni delavci že osem dni nič delajo, zdravijo se s tem, da si polagajo na oči sirovo goveje meso. Čuje se tudi, da podjetništvo tem oslepljenim noče dati nobene bolniške podpore, češ, da so sicer zdravi.

Učenke zastupile učitelja. Iz Atlanta, Pa. v Ameriki poročajo: Profesor G. Byrens je imel navado, svoje učenke za vsako malenkost karati, radi česar so mu sedaj zastupile njegovo južino s crotonskim oljem. Vsled tega je sedaj razun starega profesorja obolelo tudi več drugih oseb. Profesor je več deklic strogo karal, ker so zanemarjale pouk in se mesto tega zabavale z dečki. Osvetoželjne deklice so vse priznale, da so v Bainbrigde pri nekem lekarnarju kupile malo steklenico crotonskega olja, s katerim so poskropile profesorjevo južino. Profesor pa ni v šoli južinal, temveč je vzel južino domov, kjer jo je zavžil zajedno z otroci rodbine, pri kateri stanuje. On in otroci so sedaj v smrtni nevarnosti in zdravniki trdijo, da bodo profesor in dvoje otrok najbrže umrli. Deklice, katere so izvršile ta zločin, so hčerke bogatih staršev, kateri store vse, da rešijo bolnikom življenje.

Medved raztrgal dva turista. Iz Yellowstone Nationalnega parka se poroča, da je v prekrasnem gozdu napadel velik medved turista iz Pennsylvanije, James Weisona in njegovega nečaka. Oba sta prišla tjakaj, da si ogledata krasno naravo. Ko sta šla peš in brez vodje po gozdih, ugledala sta v neki gozdnati dolini velikega medveda. Dečko, kateri je imel seboj malo puško, je ustrelil na medveda, kateri ju je, ker je bil razkačen, takoj napadel. Z nogami je objel nesrečnega dečka in ga na mestu zmečkal. Stric je hitel dečku na pomoč, dasiravno ni bil oborožen in tako ga je medved grozno razmesaril. Ko so drugi turisti, ki so slišali klice, na pomoč prihiteli na lice mesta, je bilo že prepozno. Medved bi dečka gotovo ne napadel, ako bi slednji nanj ne streljal.

Porod na avtomobilu. Pariz ima prvega otroka, ki se je rodil na avtomobilu. Neki Leaneur se je peljal na avtomobilu po Boulevardu ter zapazil na neki klopi žensko, ki se je zvijala od bolečin. Ustavil je ter ji pomagal v avtomobil, da jo čim hitreje pripelje v bolnišnico. Toda med potom mu je žena porodila.

Izgredi na španskem dvoru. Ob mrtvaškem odru princezinje asturske so se pripetili v kraljevem gradu veliki izgredi. Velika množica je zahtevala vstop k odru ter naskočila notranje prostore. Gnječa je bila smrtnonevarna, strašno se je kričalo, mnogo oseb je bilo ranjenih. Več žensk se je onesvestilo, drugim so v gnječi strgali obleko z života. Sodrga, katere nikjer ne manjka, posebno v Madridu ne, je začela ropati ter celo trgati damam uhane z ušes. Redarji so začeli sekati s sabljami v množico, s čemer pa so splošno zmešnjavo le še povečali. Končno so prišli konjeniki, da so izpraznili dvor. Mnogo oseb so zaprli.

Slovo pred vojsko. Na kolodvoru v Samari se je odigral te dni sledeči dramatski prizor: Neki mladi častnik se je poslavljaj od svoje žene, da se odpelje na vojsko zoper Japonce. Mlada žena se ga je oklenila okoli vratu s tako močjo, kakor bi ga za nobeno ceno ne hotela več izpustiti ter pri tem pretresljivo ihtela. Častnik se je močno boril, da mu ne priteko solze, a premagal se je. Tedaj je zabrizgala lokomotiva. To je vrhunec razburjenja za mladega častnika. Zgrudil se je mrtev na tla. Mlado ženo so odpeljali nezavestno. Šele doma je odprla oči, toda bila je blazna.

Priporočana previdnost. Neki francoski list je prinesel sledečo staro, a vendar dobro vest: Nekemu možu je umrla žena. Iz četrtega nadstropja so jo nesli po ozkih in temnih stopnicah na cesto. Vdovec je bil zelo žalosten. Sicer mu pokojna žena ni bila vedno ljubezniva in prijazna tovarišica, toda končno sta se privadila drug drugemu ter sta preživela 15 let v dobrih in slabih časih. V drugem nadstropju je eden nosilcev spodrsnil, krsta je padla po tleh, pokrov je odskočil — in splošno strmenje! — žena je pogledala. Padec jo je zbudil z nezvestnega smrtnega spanja. Zakričala je, vstala ter odšla po stopnicah k svojemu možu, kakor da bi se ničesar ne bilo zgodilo. Mož se je moral seveda zelo razveseliti in začela sta živeti zopet skupaj staro življenje. Čez deset let pa je žena res umrla. Ko so jo nesli zopet po istih ozkih stopnicah, pritekel je mož za nosilci ter z jokajočim glasom klical: «Le previdno in počasi, po-

sežno skozi drugo nadstropje, da se zopet ne pripeti kaka nesreča!»

Zopet Mont Pelée. Ognjenik Mont Pelée zopet bljuje, toda sedanje bljuvanje ni nevarno. Tekom zadnjih dni je bilo opaziti na gori vulkansko delovanje in pred tednom dni je iz ognjenikove odprtine prihajal dim in pepel. Dne 29. septembra je prihajal iz odprtine neprestano velikanski steber para, kateri se je kakih 10.000 čevljev visoko v zraku izpremenil v gost dim. Proti večeru je bljuvanje pare prestalo biti tako jako, toda ponoči je gora bila žareča, dočim se je ob vznožju pojavila nova velika odprlina, iz katere se je razlival ogenj v dolino, ne da bi napravil večjo škodo. Mornarji vseh parnikov, kateri so pluli mimo otoka, so videli ogenj in pepel, kateri je prihajal iz ognjenika. Vsi bližnji otoki so zameteni s pepelom. Ker je brzojavna zveza z otokom Martinique pretrgana, prihajajo poročila od tamkaj zelo počasi. Med Cape Haytien in otokom San Domingo izvršujejo promet le mornarji. Ognjenik Mont Pelée bode najbrže zopet bljuval kakor pred dvema letoma, kajti vsa okolica otoka Contra Vientos je obdana s pepelom. Direktnih poročil iz Fort de France še ni. Člani parobrodne družbe A. E. Outerbradge & C., katere parniki izvršujejo promet med New-Yorkom in otokom Martinique, naznanjajo, da niso dobili drugih poročil, nego ono, kar je zgoraj navedeno. Ako ognjenik sedaj tudi bljuje, ne bo več usmrtenih toliko ljudi kakor pred dvema letoma, dasiravno je mnogo vasi v vznožju gore v nevarnosti. Najbrže da so prebivalci ostavili svoja domovja, kakor hitro so se polavili znaki o preteči nevarnosti.

Dežela, kjer se govori 127 jezikov, je Indija, ki je angleška last. Skupno število vseh prebivalcev Indije šteje 294 milijonov duš. In za to ogromno število je treba samo kakih 40.000 angleških vojakov. Kako globoko propadli morajo pač biti ti narodi, da se da toliko milijonov vladati od peščice Angležev! In vendar se mora Angležem priznati, da so marsikaj koristnega dosegli v Indiji. Nasproti jo pa znajo trdi vrlo izkoriščevati. In kadar se ti Azijati prebude!

«Sveta vojska!» Dopisnik «Novoje Vremja» v Kjakuti piše svojemu listu o gibanju, ki je nastalo med Mongoli v Srednji Aziji. V Mongoliji je navada, da se zbirajo v Urgi, največjem mestu one peščene pokrajine, vsako leto božjepotniki, kajti Urga je za budistične Mongole nekaka Meka. Verniki, katerih je večkrat nad 100.000, porabijo to priliko, da se pogovore o političnih in verskih vprašanjih. To pot je bilo na vrsti tudi tibetsko vprašanje. Sklenili so, odposlati v središče Mongolije karavano potujočih lamov. Namen te ekspedicije je sicer neznan, toda slutijo, da se vrše priprave za sveto vojsko proti osvojiteljcem Tibeta. Te vojske bi se udeleževali tudi ruski Burjati in vojniki bi se raztezali celo do Kitajske in Indije. Mongoli so prepričani, da bi jim Rusija pomagala, ter se nameravajo obrniti za pomoč na carja. Oni hočejo celo središče budizma preložiti v Sibirijo. «Priateljstvo z Mongoli,» pravi dopisnik. «bi bilo za Rusijo zaščita proti Kitajski, njihovo sovraštvo bi pa Rusiji delalo mnogo težav, Angleži gredo Japoncem na roko, delajo nemire v Tibetu in Mongoliji. Pripravljeni moramo biti na vse eventualnosti.»

Čudno ozdravljenje blaznosti. V Lazah pri Mariji Bistrici živi kmet Franjo Gabud, kateremu se je pred mnogimi leti zmedlo ter je bil tudi v norišnici v Stenjevcu. Toda, ker je bil miren in nenevaren blaznež, pustili so ga domov. Neprestano si je domišljeval, da ga preganjajo upniki, dasi nikomur ni bil nič dolžan. S temi svojimi upniki se je vedno boril. Pred dobrim mesecem je sklenil iz strahu pred upniki, da se umori. Vzel je velik štirioglat žebelj ter si ga začel s polenom zabijati v kot desnega očesa proti čelu. Ko je bilo že pol žeblja v glavi, prileteli so domačini, ga zvezali ter poslali v Marijo Bistrico po zdravnika dr. Neubara. Zdravnik je izlekel možu žebelj iz glave, pri čemer je priteklo le nekaj kapljic krvi, izpral in obvezal rano ter ga začel opazovati. Ko je videl, da je Gabud miren ter mu nič ni, je naročil domačinom, naj pazijo nanj ter je odšel. Od tedaj je Gabud popolnoma pameten, govori resno ter marljivo dela. Tudi zdravniku se je prišel osebno zahvaliti za čudežno ozdravljenje, pri kateri priliki se je tudi zdravnik prepričal, da ima pred seboj popolno normalnega človeka.

Krvav prizor v kaznilnici. Iz kaznilnice v Pankracu (Češko) je hotel te dni pobegniti kaznenec Kason ter je udaril z vso silo po glavi paznika Kosaseca, ki ga je hotel ustaviti. Paznik, ki je vsled udarca smrtono- nevarno ranjen, je imel še toliko moči, da je napadalcu porinil sabljo v trebuh. Kosaseca so prenesli nezvestnega v bolnišnico ter gotovo umrje.

Mati — morilka. V Kalternu na Tirolskem vlada velika razburjenost. Soproga nekega delavca imenom Pernstich, katera je bila nepopisno pobožna, je na skrajno barbarski način umorila svoje štiriletno hčerko. Nečloveška mati je s polenom pretepla otroka tako neusmiljeno, da mu je zlomila roke in noge. Na to je vrgla ubogo deklico v temno čumnato in jo tamkaj pustila, dokler ni revišče od gladi in žeje umrlo. Morilka je truplo svojega otroka najprvo skrila, potem pa razrezala in v peči zažgala. Sedaj so našli kosti in so divjo mater takoj zaprli.

Belgijska grozodejstva. V Cincinnati je dospel misijonar E. E. Farris, kateri se je mudil sedem let v državi Kongo. Farris pripoveduje o groznih razmerah, katere vladajo v koloniji belgijskega kralja Leopolda. Misijonar je bival večinoma v mestecu Bolengi ob ekvatorju, kjer je angleški konzul Roger Casement preiskoval tamošnje žalostne razmere. V Bolengi je našel Farris mladega zamorca, katerega je njegov oče zastavil za 10 dol., da tako poplača zemljiški družbi dolžne davke. Vojaki morajo dati od vsacega izstreljenega naboja račun. Ako ustrele kakega domačina, kar je v Kongu na dnevnem redu, odsekajo mrtvecu enostavno roko, katero prineso častnikom kot dokaz, da so patrono pravilno porabili. Ako kak vojak ustrelil antilopo, potem odseka kakemu domačinu tudi roko, da tako lažnivo dokaže, čemu je rabil naboj. Na ta način so vojaki v šestih mesecih pomorili 6000 domačinov.

Oropan tat. Rumunski uradnik Todorescu je poveril 30.000 K ter zbežal na Ogrsko, kjer so ga dobili ubitega in oropane v nekem gozdu.

Umrta je po porodu hčerke asturska princesinja v Madridu.

Srečni kurjač. Kot kurjač je zapustil pred tremi leti ubogi Anglež Albert Winter svojo domovino. Delal je potem v nekem kamenolomu v Avstraliji. Ko je nekega dne lomil kamenje, videl je v bližini golobe. Zgrabil je kamen, da ga vrže v golobe, a predno je vrgel kamen, ga je pogledal. Videl je, da ima v rokah kremen, ki je imel v sebi znatno zlata. Pridobil si je dotični kamenolom in izkopal je toliko dragocenega kamenja, da se sedaj k svoji stari materi vrača v domovino kot milijonar.

Listek.

Ljubezen do matere.

(Prevel I. Starogorski.)

Vročega poletnega dne koraka po zaprašenih dunajskih ulicah bogat Anglež. Vedno si briše potno čelo in se huduje čez dolge črne lase, kateri mu pokrivajo vrat in ušesa. Solnce pripeka čimdalje huje in tako prisili Angleža, da stopi k bližnjemu brivecu, proseč ga, da mu hitro pristriže lase, ker se mu jako mudi. Brivec, postaren mož, neprijetnega obraza in ostrega pogleda pokaže molče na stol, kamor se Anglež takoj vsede.

V tem vstopi lepa, a bleda, slabooblečena deklica ter poprosi mojstra za pogovor. Brivec jo vpraša, kaj želi, na kar mu dekle s tihim sramežljivim glasom, na tla gledaje, pripoveduje in mu ponuja svoje lepe lase naprodaj. «Moja uboga mati je zelo bolna in zdravnik je zapovedal, da mora dobivati dobro in tečno hrano, če hoče, da ozdravi. Ker sem že ves denar porabila za zdravila, sem sklenila prodati svoje lase. 20 gld. mislim ne bo preveč.» Pri teh besedah je otožno povsila glavo in dve svitli solzi ste potekli po njenem bledem obrazu. Brivec, trdosrčnež prve vrste in vaje takih slučajev, zapove dekletu, da razveže lase. Ko se vsujejo dolgi lasje po hrbtu, reče, ne gledaje na žalost dekletovo, s trdim glasom:

«10 gld. vam dam, ne krajcarja več.»

Angleža je ta oholi odgovor spekel kakor ogenj v srce. Ranjenemu levu enak skoči pokonci in reče z odločnim pa prijaznim glasom:

«Gospodična, meni prodajte svoje lepe lase! Dam vam 100 gld. ter jih takoj odrežem.»

Kako srečna je bila uboga deklica! S tresočima rokama prejme denar, katerega ji je Anglež hladnokrvno naštel. Z drhtečimi ustmi in jokajočim glasom se mu zahvali. S pobešenimi očmi gleda lepe lase, katerih morebiti ne bo videla več.

Anglež prime res prav po mojstrsko za škarje ter odreže ... le par, katere previdno položi v listnico.

«Teh par,» reče prijazno, «obdržim si za spomin na vas, ljuba gospica; ostale pa nosite vi za spomin in da vas vaša gospa mati zopet spozna. Ostanite zdravi!» Dekle se mu iskreno zahvali, poljubiv i mu roko in odide.

* * *

Mesec dni pozneje se je izprehajal zopet Anglež. Pa sedaj ne več po prašnih ulicah tudi ne sam, ampak po krasnem parku z mlado ženo, katera pa ni več tako bleda, kakor tedaj, ko mu je za 100 gld. prodala lase. Tako poplača dobri Bog ljubav do starišev.

ŠALJIVI ŠTAJERC.

Pri izpitu.

(Starogorski.)

V svoji učni sobi je sedel gospod profesor Caudius ter iskal v kupu knjig, ki so ležali pred njim, zgodovino, da se pripravi za skušnjo dijakov. Med tem nekdo potrka.

Na odzvano besedo »prosto«, vstopi mlad mož v črnem fraku.

«Gospod profesor, pridem — —»

«Dovolite, mladi gospod, kako se predrznete tako, meni nič tebi nič, pasti v mojo sobo,» reče nevoljno profesor.

«Kako se pišete?»

«Janez, gospod profesor.»

«Ime očetovo!»

«Janez Hek, gospod profesor, in —»

«Počakajte vender; meni se zdite nekako znani —»

«Dà, gospod profesor, jaz — —»

«Vem, vem; vi ste pridno obiskovali moja predavanja, moram vas pohvaliti. Sedaj vas bom toraj skušal nekaj iz zgodovine. Ker ste bili ves čas pridni, se ne bova mudila predolgo. Kaj veste torej o Karolu Debelem?»

Mlad mož gleda začudeno profesorja.

«Ta gotovo ni pripravljen,» si misli profesor.

«No, no,» pravi profesor, »kaj veste o Karolu Debelem?»

«Ah, debeli Karl — da o tem vem mnogo, ali ne upam se skoraj pevedati — napije se vsak dan in njegova žena se hoče ločiti od njega — —»

«Znabiti veste kaj več o Karolu Velikem,» meni profesor skodoželjno.

«Dà, — jaz ne vem,» jeclja vprašanec, ker je toliko Karolov, da jih ne morem razločevati prav. Tako je bil na pr. jeden, ki je vedno potrl vse steklenice —»

«Človek,» pretrga mu profesor besedo; »vi se hočete norčevati?!»

«Bog obvaruj, gospod profesor, jaz hočem le vprašati —»

«Ta bi bila še lepa,» reče jezo profesor; »vi nimate ničesar vprašati, ampak le jaz. No, povejte mi, kake posledice je imela smrt Ludovika na zgodovino Francije?»

«Gospod profesor, jaz ne poznam nobenega Ludovika v Franciji, pa —»

«Vi mi ne morete odgovoriti niti jednega vprašanja.»

«Prosim, gospod profesor, le vprašajte!»

«Kaj znate toraj o Rdečebraču ali Barbarosi?»

«Barbarosa je napravila konkurs (krido) in je tam sedaj kavarna pri Teletu.»

Profesor skoči jezen po koncu: »To mi je pa že preveč — ali — pogleda mladega moža — ali niste pri pravi pameti?»

«Gospod profesor, tega mi še nihče ni povedal.»

«Človek, vi bi bili rad modroslovec?»

«Ne, gospod profesor, jaz sem le natakar v restavraciji pri Oslu.»

«Ah, saj res, vi ste Janez Hek — zato ste se mi dozdevali tako znan. Ali kako ste prišli na misel, se dati skušati iz zgodovine?»

«Saj se nisem menil, gospod profesor. Jaz sem bil poslan k vam, vas vprašat, ako bi hoteli z gospodom Ornikom in gospodom Bračkom igrati šah ali, d u r e k a !!»

Interpelacija.

Volilci slovenjebistriškega okraja so poklicali svojega poslanca Štigerja pred se, da bi jim poročal o svojem delovanju. Volilec razjaren očita poslancu: »Pazno smo prečitali vse debate in se prepričali, da v zadnjih sejah deželnega zbora niti enkrat niste odprli ust!«

«Dragi prijatelj,» odgovori Štiger, »to je samo obrekovanje; brezštevilmokrat sem že zazdehal!»

*

Muhasta tolažba.

A. „Če pomislim, koliko me stane lovska karta, koliko zapravim pri lovu, koliko raztrgam obleke in obutala in koliko zamudim doma, stane me vsak zajec, katerega ustrelim, vsaj 10 kron!“

B. „Zahvali torej Bega, da jih tako malo ustreliš.“

*

Izplačal jih je.

Nekaj gospodov povabi preprostega kmeta na kosilo. Po kosilu prinese na mizo veliko, umetno odičeno torto. Ker ni kmet še nikoli videl take jedi, potisnejo gospodje, da bi se s kmetom pošalili, torto predenj, češ, naj jo načne. Mirno vpraša kmet: „Kje naj pa načnem?“ „Kjer hočeš,“ odgovore mu gospodje. „I, če je temu tako, načnem jo pa doma!“ Reče, vzame torto ter odide domov.

*

Čudna tolažba.

Vojskovodja izgubi v vojski nogo; njegov verni sluga se joče zaradi nesreče svojega gospodarja. Ta pa ga potolaži tako-le: »Ne jokaj se, ljubček, temveč vesel bodi, ker odslej ti bo treba snaziti samo po jeden čevlj.«

*

Kaj je bolje.

Ko pride vojak prvič v bitko, pade kar na tla, kakor bi bil močno ranjen. Ko zdravnik ne najde niti najmanjše rane, ga močno ošteje. „Oj, gospod doktor,“ reče vojak, „ali ni bolje, da se vi zastonj jezite, nego da bil jaz ranjen.“

*

Za vsak slučaj.

Nemčurska žena prinese tri lepe voščene sveče v dar; dve sv. Mihaelu, jedno pa hudiču. Cerkovnik, hoteč jo poučiti, pravi: »Pa hudič vendar ni vreden sveče!« »Vem da ne,« odgovori žena, »pa človek ne ve, kam pride po smrti, in zato je dobro, da si preskrbi povsod prijateljev.«

Zabavna knjižnica za slovensko mladino. Uredil in izdal Anton Kosi, učitelj v Središču, Štajersko. Dobiva se pri izdajatelju. Stane 30 vin. Predstoječi XII. zvezek imenovane knjižnice je lepo darilo za otroke. Želeti bi le bilo, da bi bili vsaj nadaljni zvezki pisani v slovenskem, ne v mednarodnem duhu. Začeti se mora pri drevescu, drevo se ne da več upogniti. Slovenci imamo itak v narodnem oziru preveč mlačnega berila!

Vinski semenj v Krškem priredi krška občina kakor lansko leto tudi letošnje jesen in sicer prvo sredo po sv. Martinu, t. j. 16. novembra t. l. Točil in kupčijo sklepal bo vsak vinogradnik sam, ki naj v to svrhu prinese seboj enega ali več litrov svojega pridelka za pokušnjo. Semenj se prične ob devetih dopoldne v steklenem salonu na vrtu g. Gregoriča v Krškem. Istotam in istega dne bo ob osmih zjutraj deželni potovalni učitelj g. Fr. Gombač predaval o umnem kletarstvu. Tega predavanja se sme udeležiti vsakdo. Vljudno se prosi, da posetijo ta semenj zlasti gostilničarji in vinotržci v mnogobrojnem številu, ker pride prav veliko vinogradnikov iz krškega okraja in Sp. Štajerske, ki prinese svoj izborni letošnji vinski pridelek na pokušnjo in naprodaj. Cene letošnjemu pridelku so prilično zmerne.

Županstvo v Krškem.

Popravek. Zadnji dopis iz Selnice ob Dravi moramo v toliko popraviti, da župan Hernak, ki je agitiral za Štgerja, ni predsednik bralnega društva, pač pa je isti »iskren rodoljub« samo takrat, kadar omenjeno društvo napravi kako veselico v njegovi gostilni.

Loterijske številke

vlečene dne 29. oktobra:

Trst: 48, 12, 21, 7, 11.

vlečene dne 5. novembra:

Gradec: 74, 78, 17, 85, 50.

Kupijo se vse številke ptujskega „Štajerca“

če jih kdo ima, ali pa jih preskrbi.

Naslov pove upravništvo »Slovenskega Štajerca«.

Najizvrstnejše in najboljše tamburice (glasbeno orodje) izdeluje in razpošilja

prva sisečka tovarna tamburic

J. STJEPUŠIN

Sisek (Hrvaško).

Ta tovarna je bila odlikovana na Pariški razstavi leta 1900 in na Milenijski leta 1896.

Razven vsega glasbenega orodja so tudi vsakovrstne sekirice (note) za različne instrumente v zalogi. Priporočajo se izvrstne gosli, citre, kitare, mandoline, harmonike in okarine. V isti tovarni izhaja tudi strokovni list

„Tamburica“

po enkrat na mesec ter stane za celo leto 8 kron z glasbeno prilogo vred.

Za vsaki instrument se jamči.

Velik cenik s slikami se pošlje na zahtevanje zastoj.

Zdravje je največje bogastvo.

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in ne nadkrljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, nblažujejo katar in izmeček, odpravijo nadohu, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženeje velike in male gliste ter bolečine, po teh provzročene. Tudi delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter »koliko« in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in od te izvirajoče boleti.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in »madronu« in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobiva se samo v „Mestni lekarni v Zagrebu“. Naručuje se edino in točno le pod naslovom:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov trg št. 80 poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko na vsako pošto:

1 ducat (12 stekl.)	4 K — h.	4 ducati (48 stekl.)	14 K 60 v.
2 „ (24 „)	8 „ — „	5 „ (60 „)	17 „ — „
3 „ (36 „)	11 „ — „		

Priznanih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so z posebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Barentinčič, učitelj; Janko Kišur, kr. nadlogar; Štefan Barčič, župnik; Ilija Manič, opančar; Sofija Vuhelič, šivilja; Jožef Seljanič, kmet, i. t. d.

Mestna lekarna v Zagrebu,

Mestni trg št. 80, poleg cerkve sv. Marka.

Ustanovljena leta 1860.

Ustanovljena leta 1860.

Trte naprodaj.

Vsem vinogradnikom uljudno naznanjam, da imam za jesen in prihodnjo pomlad več tisoč suho cepljenih trt za prodati in sicer: Šipon rumeni 2000, laški rilček 1000, silvanec zeleni 1000. Cena za komad I. vrste 18 h, II. vrste 10 h.

Oglasiti se je ustmeno ali pisмено pri

Alojziju Matjašiču, trtničarju v Dragoviciu

pošta Jursinci pri Ptuj.

31

Gospodom trgovcem

priporočam po nizki ceni fini cvetlični papir v vseh barvah, kakor tudi druge okraske za božično drevo in jaslice. Vzorci papirja pošt-nine prosti na razpolago.

Velespoštovanjem

35

J. D. Peteršič, Ptuj

trgovina s papirjem in galanterijskim blagom.

Stanje hranilnih vlog nad
19 milijonov kron.

Stanje rezervnega zaklada
nad 650.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska na Mestnem trgu zraven rotoŕža

sprejema hranilne vloge **vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne** in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 1/4% na leto. — Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred n. pr. v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menjice in vrednostne papirje.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Celovcu. Podružnica v Spljetu.

Akcijski kapital 1.000.000 K.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. — Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

**Vinkuluje in devinkuluje vojaške
ženitninske kavicije.**

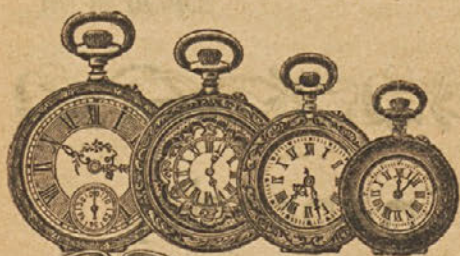
Eskomt in inkasso menic.

Borzna naročila.

Promet s čeki in nakaznicami.

Največja in najcenejša

domača narodna eksportna trrdka ur, zlatnine
in srebrnine. Priznано dobro blago!

Žepne ure so pravega
svicarskega izdelka.

H. Suttner

urar

v Kranju (Kranjsko).

Zaŕagatelj družbe c. kr. državnih uradnikov za Avstrijo, priporoča svojo bogato zalogo finih in ŕatančno idočih ŕvicarskih ur, zlatnine in srebrnine. — Mali dobiček, veliko spečavanje. — **Geniki na zahtevo zastonj in poštne prosto.**

Opomba. Da je moje blago **zares fino in ure žanesljivo idoče**, je dokaz to, da razpošiljam iste na vse kraje sveta. Kdor hoče kupiti dobro idočo uro, naj se zaupno ohrne na mojo trrdko.

Ustanovljeno 1. 1832.

Priznано najboljše oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurencu po finosti, ki omogočijo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja

po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja. Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki dobe se brezplačno.

Prodaja na debelo.

Prodaja na drobno.